

GLASILO SPLOŠNE BOLNIŠNICE CELJE

MONITOR

 Splošna bolnišnica Celje

Predani življenju

junij 2023, številka 2, letnik 20, ISSN 1581 8527

VSEBINA

	TO JE SBC	4
	ABC POSLOVANJA	15
	ZDRAVSTVENA NEGA	21
	MI, VI, ONI	26
	SVETUJEMO, POJASNJUJEMO	28
	DROBTINICE	31
	NAGRADNA KRIŽANKA	35

Uredniški odbor:
Dragan Kovačić,
Radko Komadina,
Mateja Podergajs Fijavž,
Andrejka Presker Hudernik,
Barbara Gradišnik,
Simon Jevšinek

Glavni urednik:
Dragan Kovačić

Odgovorna urednica:
Danijela Gorišek

Lektorica:
Janja Korošec

Fotografije:
Oddelki in službe Splošne bolnišnice
Celje

Spletna stran:
<https://www.sb-celje.si/>

Grafična priprava in tisk:
Grafika Gracer d.o.o.

Naklada:
1200 izvodov

junij 2023

Spoštovane sodelavke in spoštovani sodelavci!

Smo sredi spomladanskega vrha intenzivnosti dela. Po dolgoletnih izkušnjah se bolnišnične obremenitve razlikujejo od meseca do meseca. Zimskemu zatišju sledi spomladanski vrh, ko je delo najbolj intenzivno v aprilu, maju in juniju, nato pa po dveh počitniških mesecih sledi jesenski vrh v drugi polovici septembra, oktobra in začetku novembra, ki pa je praviloma nižji od spomladanskega. Naš lastnik in ustanovitelj planira preko leta uravnoteženo poslovanje in med seboj primerljive mesece, vendar nas praksa sili, da ta planirani način financiranja modificiramo s spomladanskim in jesenskim viškom. Zastavili smo zmanjševanje 21-milijonskega kumulativnega primanjkljaja, ki se je nabral v letih pred in med epidemijo in je večinsko povzročen z zunanjimi dejavniki. Primorani smo ga zmanjševati, vendar ne za ceno ogrožanja strokovne varnosti bolnikov in kakovosti našega dela z njimi. Lansko leto sprejeti interventni zakon za stabilizacijo javnega zdravstvenega sistema nam omogoča, da sklepamo podjemne pogodbe z lastnimi zaposlenimi javnimi uslužbenci, česar dosedanja zakonodaja ni dovoljevala. Na ta način zakonito skrajšujemo čakalne dobe in nudimo nadštevilo možnost obravnav naših čakajočih bolnikov. Žal zakon predvideva tovrstne dodatne storitve pod pogojem, da redno delo izvajamo v planiranem obsegu. Zaradi različnosti intenzitete dela med različnimi letnimi obdobji in meseci smo se dogovorili, da bomo tej zahtevi zadostili znotraj trimesečnih časovnih intervalov. Koordinatorji področij in predstojniki zato tedensko dobivajo poročila o njihovi uspešnosti za pretekli teden in imajo možnost znotraj trimesečnega intervala zamujeno nadoknaditi. Vzrok za zamude v tem rigidnem načinu financiranja so bile tako zimske počitnice, ki so nam odvzele nekaj delovnih dni v januarju in februarju, ter praznični dnevi v aprilu in maju. V marcu smo sami sebi dokazali, da zmoremo, in temu primerno je bil rezultat našega dela nadpovprečen. Na enak način izrazito pozitivno poslujemo tudi v tekočem mesecu in naša naloga je, da s to intenziteto dela, tako po doseganju uteži kot števila primerov, naredimo maksimum možnega do odhoda na poletne počitnice v juliju in avgustu.

Zmanjševanje finančnega bremena iz preteklosti nam bo olajšalo nujne investicije tako v opremo kot prostore.

Proces novogradnje poteka nemoteno, a ob tem zahteva nenehnečasne selitve posamičnih dejavnosti na druge lokacije. Zaradi odločitve našega ustanovitelja, da dobimo dodatna aparata za MR in CT, moramo prostor za to dejavnost sprostiti na lokaciji, ki jo je do sedaj zasedal Pediatrični urgentni center v neposredni soseščini Radiološkega oddelka v pritličju. Pediatrični urgentni center bomo preselili na lokacijo ob Urgentnem centru na hodnik, kjer trenutno delujeta ambulantni Oddelka za splošno in abdominalno kirurgijo ter Oddelka za bolezni prebavil. Ambulantno dejavnost teh dveh oddelkov moramo torej preseliti na drugo lokacijo, ki smo jo našli na izpraznjenem hodniku v pritličju severnega trakta Gizeline bolnišnice, od koder sta se pravkar izselili dnevna bolnišnica za hemato-onkologijo in ambulantna antesteziološka dejavnost. Preseliti moramo tudi ambulanto za nevrokirurgijo in sprostiti zmogljivosti nevrokirurškega oddelka za ambulantno dejavnost, ki jo želimo v celoti zagnati še v tem koledarskem letu. Poleg tega želimo zopet povečati obseg ambulantne dejavnosti za bolne otroke, ki potrebujejo kirurški poseg, kar smo v času covida močno omejili. Naš novoustanovljeni Pulmološki oddelek tudi potrebuje svojo funkcionalno diagnostiko in dodatne ambulantne prostore, ki jih iščemo v stari Gizelini bolnišnici. Ker želimo zadostiti potrebam urgentnih bolnikov, ki zlasti preko IPP-ja predolgo čakajo na sprejem na bolnišnične oddelke, smo v sodelovanju s koordinacijo internističnih oddelkov ter z Oddelkom za infekcijske bolezni in vročinska stanja povečali število postelj za konzervativno obravnavo na internističnih oddelkih in infektološkem oddelku. Števila postelj za internistične bolnike nam zaradi krize starajočega se prebivalstva zmanjkuje in moramo iskatičasne rešitve za njihovo povečevanje pred koncem tega desetletja, ko naj bi nas čakala med in mleko v zaključeni novogradnji. Vse te aktivnosti potrebujejo strpno sodelovanje, pozitivno naravnost, občutek pripadnosti bolnišnici, v katero želimo v najkrajšem možnem času pripeljati tudi delo medicinske fakultete. Veselim se nadaljnjega sodelovanja in predvsem spodbujam h konstruktivnemu dialogu prav vse za poslene.

*Prof. dr. Radko Komadina, dr. med., višji svetnik
strokovni direktor*

ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI V BOLNIŠNICI

Konec januarja je v zgodnjih jutranjih urah pacient, ki je čakal na obravnavo, pred eno od ambulant urgentnega centra fizično napadel dva naša sodelavca – medicinsko sestro in radiološkega inženirja. Oba zaposlena je v napadu lažje fizično poškodoval. Pacient je po napadu zapustil urgentni center, na podlagi prijave ga je kasneje obravnavala policija. Eden od napadenih zaposlenih je bil po zdravniški oskrbi odpuščen v domačo oskrbo, druga sodelavka je ostala na zdravljenju v bolnišnici. Dogodek je pretresel celotno bolnišnico. Par tednov kasneje se je podoben incident zgodil v urgentnem centru UKC Ljubljana, nedolgo tega pa v SB Izola. Varnostni incidenti, v katerih so pacienti ali njihovi svojci nasilni do zdravstvenih delavcev in drugih zaposlenih, se zadnja leta množijo, hkrati pa se nasilje iz verbalnega vse pogosteje stopnjuje do fizičnega. V

Receptorsko mesto na vhodu št. 8

Splošni bolnišnici Celje smo zato v zadnjih mesecih uvedli kar nekaj ukrepov, s katerimi povečujemo varovanje in izboljšujemo varnost v bolnišnici.

Naša bolnišnica ne deluje v eni ampak v več stavbah. Temu pri-

merno je tudi število vhodov, ki vodijo do bolnišničnih oddelkov in ambulant. V času epidemije smo s fizičnim zaklepanjem vhodov omejili vstopne točke v bolnišnične stavbe, ko so omejitve minile, pa smo se ponovno znašli pred izzivom nadzora velikega števila vhodov. V preteklih mesecih smo tako vzpostavili prisotnost receptorjev na treh lokacijah, in sicer na vhodu št. 14 (lokacija Otroškega oddelka), vhodu št. 8 (Gizelina stavba) in vhodu št. 7 (vhodna avla stavbe nadomestne novogradnje). V času, ko so ti vhodi najbolj obremenjeni, je po novem na njih zagotovljen nadzor receptorjev. Ti sprejemajo in usmerjajo obiskovalce, jim dajejo ustrezne informacije ter po potrebi sodelujejo z varnostno službo.

Proste prehode po bolnišnici in vstope na bolnišnične oddelke smo omejili z vzpostavitvijo kon-

Informativni pult v avli nadomestne novogradnje

Receptorsko mesto na vhodu št. 14

trole dostopa na kritičnih mestih, prenovili smo videonadzorni sistem in dogradili »panik tipke« na nekaterih bolnišničnih oddelkih. Poleg varnostnika, ki je bil že zdaj stalno prisoten na vhodu v Urgentni center Celje (vhod. št. 19), je zdaj varnostnik stalno prisoten tudi na vhodu št. 6. Oba opravljata tudi interventno službo po celotni bolnišnici. Po zadnjih dogodkih smo okrepili tudi sodelovanje s policijo.

*Danijela Gorišek, univ. dipl. ekon.
Služba za stike z javnostjo in protokol*

Kaj storiti v primeru varnostnega incidenta?

V zadnjem trimesečju smo na območju bolnišnice, predvsem v urgentnem centru, identificirali konkretne oblike incidentov z elementi nasilja, s katerimi se zaposleni najpogosteje soočajo pri svojem delu. Predlagamo, da se zaposleni ob morebitnih incidentih, kot so:

- **napadalno vedenje** (grožnja s pestjo, uničevanje lastnine, metanje predmetov,...);
- **nadlegovanje** (vsako vedenje, ki ponižuje, spravlja v zadrego, sramoti, jezi, vznemirja ali žali osebo in je znano ali pričakovano kot nezaželeno – to vključuje besede, geste, ustrahovanje, nasilno obnašanje ali ostale neprimerne aktivnosti);
- **verbalno nasilje** (preklinjanje, žaljenje, podcenjevanje);
- **fizični napad** (udarci, potiskanje, brcanje);
- ostale vrste fizičnega, verbalnega in psihičnega nasilja,

ne izpostavljajte, ampak v primeru kakršnegakoli incidenta obveščate varnostno službo.

V Splošni bolnišnici Celje sta 24 ur dnevno prisotna vsaj dva varnostnika: eden je ves čas prisoten v Urgentnem centru Celje, drugi pa v okviru rednih obhodov po bolnišnici. Če oz. ko pride do incidenta, kot je verbalno nasilje, nedostojno vedenje, izvršitev kaznivega dejanja ali prekrška oz. druge kršitve javnega reda in miru, zahtevajte intervencijo varnostnika. Varnostnika sta dosegljiva na naslednjih dežurnih telefonskih številkah:

- 031 395 720 (varnostnik na vhodu 19 – UCC)
- 070 724 449 (varnostnik, ki izvaja obhode, lociran na vhodu št. 6).

Na območju Urgentnega centra je nameščenih tudi 13 tako imenovanih »panik tipk«, s katerimi lahko zaposleni v primeru ogroženosti sprožijo varnostni alarm. Pritisk na tipko varnostnika takoj obvesti o nevarnostni situaciji v varovanem objektu in lokaciji, da lahko intervenira.

Varnostnik bo v primeru prijave incidenta ukrepal v skladu s svojimi pooblastili oziroma na podlagi Zakona o zasebnem varovanju. Pri tem je treba poudariti, da sme varnostnik pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, če so ogroženi življenje, osebna varnost, premoženje, če je kršen red ali javni red na varovanem območju, uporabiti naslednje ukrepe: opozorilo, ustna odredba, ugotavljanje istovetnosti, površinski pregled, preprečitev vstopa oziroma izstopa z varovanega območja, zadržanje osebe, uporaba fizične sile, uporaba sredstev za vklepanje in vezanje. V primeru potrebe bo varnostnik obveščal tudi policijo.

KORPORATIVNA VARNOST V SB CELJE

Korporativna varnost v najširšem pomenu besede je dejavnost, ki identificira in izvaja vse potrebne sistemske ukrepe za obvladovanje varnostnih tveganj v posameznem podjetju oziroma organizaciji. Varnost pojmuje mo kot stanje, v katerem lahko posameznik uveljavlja svoje pravice in tudi dolžnosti, poenostavljeno pa lahko rečemo, da varnost predstavlja red. Varnost v zdravstvu je pomemben element kakovosti in pomeni odsotnost kakršnih koli posledic za paciente, zaposlene ali druge zaradi varnostnih odklonov. Cilj je stanje, v katerem je varnostno tveganje znižano na najmanjšo možno raven. V zadnjem času varnost zagotavljajo različni subjekti, tako javni kot korporativni. Ravno sodelovanje med slednjimi bo v prihodnosti zagotovo bistvenega pomena tudi v Splošni bolnišnici Celje.

Obstoječi sistem spremljanja varnostnih odklonov za bolnišnice

Sistem spremljanja opozorilnih nevarnih dogodkov je leta 2002 vzpostavilo Ministrstvo za zdravje. Obveznost sporočanja imajo po njem samo bolnišnice, in sicer za sedem najhujših opozorilnih nevarnih dogodkov. Zaradi tega so bili v bolnišnicah in tudi pri nekaterih drugih izvajalcih zdravstvene dejavnosti vzpostavljeni interni sistemi upravljanja z varnostnimi odkloni, njihovi cilji pa:

- usmeriti pozornost zdravstvene ustanove, v kateri je prišlo do opozorilnega nevarnega dogodka, na vzročno-posledično analizo, prepoznavanje vzrokov, tako strukturnih kot procesnih, ter ustrezno ukrepanje za zmanjševanje posledic pri pacientu in preventivno delovanje;
- izboljšati kakovost in varnost oskrbe pacientov;
- izboljšati znanje o opozorilnih nevarnih dogodkih in boljše preventivno delovanje;
- obdržati zaupanje ljudi v zdravstvene ustanove.

Zdravstvena dejavnost Splošne bolnišnice Celje je organizirana v okviru 32 bolnišničnih oddelkov, ki so locirani v več različnih stavbah. Zaradi velikosti, kompleksnosti, specifičnosti dejavnosti in razpršenosti lokacij smo se izgradnje integralnega varnostnega sistema bolnišnice najprej lotili na strateški ravni. S posnetkom in presojo obstoječega stanja upravljanja z varnostnimi tveganji na korporativni ravni (v nadaljnjem besedilu: **korporativna varnost**) ugotavljamo, kako na tej ravni uprav-

ljamo z varnostnimi tveganji in kako sistemske rešitve upravljanja z varnostnimi tveganji prenašamo s strateške na operativno raven, torej raven posameznih oddelkov. Posnetek in analiza stanja z oceno stopnje ogroženosti bosta izdelana po lastni metodologiji, na podlagi podatkov, informacij in dokumentov varovanja ter na podlagi operativnega posnetka stanja lokacij, zgradb ter ključnih procesov.

Bolnišnica poleg upravljanja z varnostnimi odkloni sproti identificira in izvaja tudi vse potrebne sistemske ukrepe za obvladovanje varnostnih tveganj. Kot članica se je pridružila Inštitutu za korporativne varnostne študije, ki združuje in razvija nova znanja, izkušnje, spoznanja, potrebe ter uveljavlja interese na področju korporacijske varnosti v nacionalnem in mednarodnem okolju. Zaradi potrebe po dvigu stopnje varovanja na svojem območju je v smislu varovanja ljudi in premoženja naročila elaborat oziroma pripravo strokovnih izhodišč za vzpostavitev sistemskega upravljanja z varnostnimi tveganji, s katerim bodo lahko vodstva bolnišnice in posameznih oddelkov dolgoročno zagotavljala varno in zakonsko skladno upravljanje z varnostnimi tveganji. S ciljem zmanjševanja in preprečevanja korupcijskih tveganj z uvajanjem umetne inteligence v procese naročanja se je naša bolnišnica na podlagi razpisa EU števil CL4-2023-DATA-01-02 in vabila Inštituta za korporativno varnostne študije, katerega člani smo, vključila v mednarodni projekt, konzorcij:

- **CEDAR** - Common European Data Spaces and Robust Artificial Intelligence for Transparent Public Governance

CEDAR bo v pomembnem delu vključeval proces transparentnosti v smeri zmanjševanja korupcijskih tveganj v različnih segmentih tudi v Splošni bolnišnici Celje. Projekt je za EU zelo pomemben, zato je umeščen v okvir projektov (Research and Inovation), ki so s strani komisije financirani v obsegu 100 %. V okviru mednarodnega konzorcija bo organiziranih 5 pilotov, ki bodo vsak s svojega stališča obravnavali pomembne vidike uvajanja umetne inteligence v procese preprečevanja korupcijskih tveganj z izpostavljanjem določenih analiz in indikatorjev, ki organom na vseh ravneh predstavljajo pomembne podatke za izvedbo nadaljnjih ukrepov za preprečevanje tovrstnih tveganj.

Slovenski pilot (v SBC je določen vodja projekta), bo usmerjen na področje preprečevanja korupcije v zdravstvenem sistemu. V njem bodo poleg naše bolnišnice sodelovali še ICS Ljubljana (koordinator slovenskega pilota), UKC Ljubljana, SNEP – razvoj rešitev na področju strojnega učenja in AI, Komisija za preprečevanje korupcije, Policija.

Korporativna varnost

Korporativna varnost je ena izmed osnovnih funkcij za nemoteno delovanje podjetja, kot takšna pa se izvaja v stalnem tesnem sodelovanju z vsemi drugimi ključnimi funkcijami v podjetju. Celostno področje korporativne varnosti za ustrezno obvladovanje varnostnih tveganj nujno vključuje področje varnosti, procesa neprekinjenega poslovanja in varnosti pri delu (Čaleta, 2011). Iz skupnega lahko ocenimo, da je korporativna varnost pogoj za uspešnost podjetja, zanjo pa ne skrbijo zasebne varnostne službe, kot si mnogi zaposleni in podjetniki zmotno predstavljajo. Danes je namreč vsako delovanje podjetja v zahtevnem globalnem okolju neposredno povezano z učinkovitim izvajanjem korporacijske varnosti. Z njo organizacija ali podjetje obvladuje in upravlja z varnostnimi in drugimi tveganji. Organizacije se pri svojem delovanju soočajo s celim nizom tveganj, ki jih lahko ločimo na zunanja tveganja, tveganja zara-

Vodenje Službe za korporativno varnost v Splošni bolnišnici Celje je s 1. 5. 2023 prevzel Gregor Kovač.

Gregor Kovač se je v Splošni bolnišnici Celje zaposlil konec leta 2022. Zadnja štiri leta pred prihodom v bolnišnico je bil kot vodja korporativne varnosti zaposlen v podjetju Engrotuš, pred tem pa je kot kriminalistični inšpektor specialist dolga leta služboval v slovenski policiji.

Ima končan magistrski študij in je stalno zaprisežen sodni izvedenec za področje kriminalistično-tehničnih preiskav, tudi za podpodročje videonadzora in primerjavo oseb na fotografijah. Je dobitnik priznanja za najboljšo prakso v Ministrstvu za notranje zadeve ter dveh medalj za hrabro dejanje pri reševanju življenj. Kot vodja projekta je bil odgovoren za mednarodni projekt FaceTrace, ki je bil podprt z evropskimi sredstvi.

di notranjih dejavnikov ter kombinacijo obeh. Kot večje nevarnosti lahko opredelimo odtekanje pomembnih informacij, nizko varnostno kulturo v organizaciji, nepotrebno malomarnost in podobno.

Fizična varnost v SB Celje

Naloga fizične varnosti v integralnem varnostnem sistemu organizacije je obvladovanje neposrednih fizičnih groženj, ki prežijo na organizacijo tako z zunanjeja kot tudi notranjega okolja.

Pod pojmom fizične varnosti razumemo vzpostavljanje in izvajanje fizičnih in tehničnih varnostnih rešitev in ukrepov, katerih osnovni namen je pravočasna prepoznavna, zaznava, ukrepanje in obvladovanje neposrednih nevarnosti, ranljivosti, groženj in tveganj, ki prežijo na organizacijo, ter neposredno zagotavljanje varnosti ljudi in premoženja na varovanem območju, v določenem objektu ali prostoru pred nezakonitimi dejanji, poškodovanjem ali uničenjem, z varnostnim osebjem ter z vgrajenimi sistemi tehničnega varovanja.

Gre torej za ukrepe fizičnega varovanja z varnostnim osebjem, ukrepe tehničnega varovanja z vgrajenimi sistemi tehničnega varovanja in kombiniranimi ukrepi fizičnega in tehničnega varovanja, ki tvorijo enovit sistem fizično-tehničnega varovanja, podprt z ustreznim alarmnim in odzivnim sistemom.

Celovit sistem fizičnega varovanja ljudi in premoženja tvorijo:

- varnostno osebje, ki na varovanih območjih in objektih na podlagi zakonodaje in načrtov varovanja neposredno izvaja ukrepe varovanja ljudi in premoženja,
- intervencijska služba, ki na podlagi načrtov alarmiranja in ukrepanja ter s strokovnimi priporočili posreduje na sprožene alarmne signale in alarmna sporočila ter
- varnostno obhodna služba, ki na podlagi načrtov izvajanja varnostno obhodne službe ugotavlja dejansko stanje na nadzorovanih lokacijah in ukrepa v primeru ugotovljenih odstopanj od normalnega stanja.

Pomemben segment fizične varnosti predstavljajo še varovani prevozi gotovine ter ostalih vrednostnih pošiljk, ki zahtevajo poseben pristop, materialno tehnična sredstva (opremo, varnostne vsebnike in vozila) ter posebne dokumente varovanja, odvisno od vrednosti in lokacije prevoza gotovine ali vrednostne pošiljke.

Celovit sistem tehničnega varovanja tvorijo varnostno nadzorni center (VNC), centralni nadzorni sistem (CNS),

komunikacijske povezave za prenos alarmnih sporočil, sistemi tehničnega varovanja (sistemi za zgodnje odkrivanje in javljanje požara, sistemi za javljanje gibanja, sistemi kontrole pristopa, sistemi video nadzora in drugi), sistemi za zagotavljanje neprekinjenosti delovanja (agregati, UPS), redno vzdrževanje in servisiranje teh sistemov, varnostna dokumentacija (PZI, navodila za rokovanje, za vzdrževanje, za delo ipd.) in alarmno odzivni sistem. Pomemben segment tehničnega varovanja predstavljajo sistemi mehanske zaščite, med katere štejemo: varnostne rešetke, varnostna stekla in varnostne folije za stekla, varnostna vrata, varnostne ključavnice in varnostne zapave, varnostne omare in trezorje ipd.

Integralni varnostni sistemi

Organizacije, med njimi tudi naša bolnišnica, so stalno izpostavljene raznim oblikam notranjih in zunanjih nevarnosti, ogroženosti in tveganj. Gre za realne, potencialne in prikrite nevarnosti, ki v najširšem pomenu pomenijo ogroženost organizacije, materialno in moralno neugodno vplivajo na poslovne procese in poslovne rezultate ter neugodno vplivajo tudi na zaposlene in na ugled ter dobro ime organizacije. Zaradi tega je smiselno ter ekonomsko in poslovno koristno v organizacije uvajati varnostno funkcijo, ki prispeva k organizacijskemu redu, poslovni etiki in poslovnim rezultatom podjetja. To je že leta 1916 ugotovil Francoz Henry Fayol, tvorec linijske organizacijske strukture, ki je eksplicitno navedel, da je osnovni namen varnostne funkcije v podjetju varovanje lastnine, premoženja in ljudi, pri čemer gre za varstvo pri delu, požarno varstvo, zaščito pred sabotажami, zaščito poslovnih skrivnosti in drugih vrednot. Danes pa je iz številne tuje literature razvidno, da je varnostna funkcija v razvitih gospodarstvih izredno dobro razvita, kajti poleg klasičnih vrednot varovanja in zaščite zajema tudi varovanje industrijske in intelektualne lastnine, varovanje podatkov in informacij, prepoznavanje industrijskega vohunjenja, obvladovanje konkurence idr.

Varnostna funkcija v organizacijah je torej dejavnost, ki se ukvarja z reševanjem varnostnih vprašanj in uvajanjem varnostnih izboljšav. Določen del varnostnih rešitev ponuja država z zakonodajo in državnimi organi (policijo, inšpekcijo, carino, pravosodjem), del rešitev pa si mora podjetje poiskati samo, izhajajoč iz lastne analize in ocene ranljivosti, ogroženosti in tveganj. Z vzpostavitvijo tako imenovanega *integralnega varnostnega sistema* podjetja, to je z varnostno politiko, z vzpostavitvijo sistema upravljanja varnostnih tveganj in izrednih dogodkov ter z uvajanjem varnostnih standardov organizacija učinkovito obvladuje varovanje in zaščito svojih lokacij, zgradb, sredstev, opreme, poslovnih in logističnih procesov, osebja, podatkov, informacij, poslovne dokumentacije in pogodbenih izvajalcev.

Služba za korporativno varnost v SB Celje

V skladu z novo organizacijsko strukturo za korporativno varnost v naši bolnišnici skrbi Služba za korporativno

varnost (SKV). Med njene najpomembnejše naloge spada skrb za:

- poslovno varnost zdravstvene ustanove oziroma njeno neprekinjeno delovanje,
- fizično in tehnično varovanje,
- videonadzorni sistem,
- varnost zaposlenih in premoženja zdravstvene ustanove,
- kontrolo pristopa v zdravstveno ustanovo in posamezne oddelke, službe,
- receptorsko službo,
- službo za varovanje,
- izvedbo nadzorov s področja kontrole bolniških staležev,
- izvedbo nadzorov s področja kontrole potnih stroškov,
- izvedbo nadzorov s področja evidentiranja delovnega časa zaposlenih.

Sistem korporativne varnosti v Splošni bolnišnici Celje obsega **prepoznavanje vseh notranjih in zunanjih tveganj, ki bi lahko ogrozila varnost kritične infrastrukture državnega pomena ali zaposlenih** ter s tem ogrozila delovanje zdravstvene ustanove, sistematično načrtovanje in določanje pravnih, organizacijskih, kadrovskih in tehničnih ukrepov, namenjenih ohranitvi reda, spoštovanju zakonov in internih predpisov ter varnosti zaposlenih in premoženja zdravstvene ustanove. Urejen je tako, da ob skrbi za zagotavljanje dogovorjene varnosti v zdravstveni ustanovi ne ovira izvajanja poslovnih procesov, ki potekajo v ustanovi.

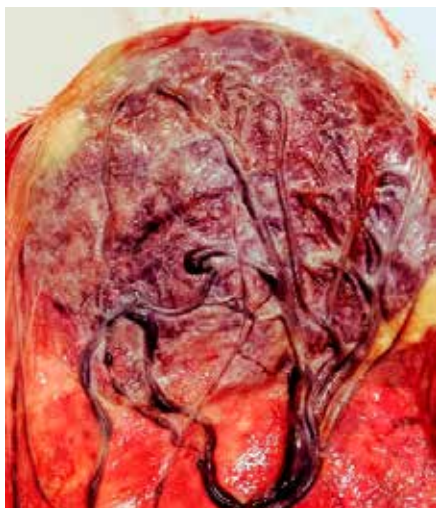
Gregor Kovač, mag.
Služba za korporativno varnost

PROJEKT HEALS NA GINEKOLOŠKO-PORODNIŠKEM ODDELKU SB CELJE

V zadnjih štirih letih (2019–2022) smo na Ginekološko-porodniškem oddelku SB Celje skupaj z Inštitutom Jožef Stefan (IJS) izvajali projekt HEALS. Šlo je za zbiranje vzorcev tkiva in telesnih tekočin nosečnic, porodnic in novorojenčkov za populacijsko študijo vpliva okolja na najranljivejšo populacijo. Projekt so na IJS začeli leta 2019, najprej kot enoletno raziskavo, ki je vzporedno potekala v 10 državah Evropske unije in jo je EU tudi financirala. HEALS pomeni Health and Environment-wide Associations Based on Large population Surveys ali po slovensko Povezava med zdravjem in okoljem pri velikih populacijskih raziskavah. Cilj raziskave je bil odkriti snovi v okolju – t. i. »okoljske stresorje«, ki vplivajo na razvoj ploda v materi in preko tega na populacijo ljudi ter predvsem izboljšanje metodologije velikih populacijskih raziskav. Te v EU vseskozi potekajo, z njimi ocenjujejo zdravje ljudi in z novjšimi izsledki vplivajo na bodoče generacije državljanov EU. SB Celje in s tem »naše« nosečnice in novorojenčki smo bili izbrani kot modelna bolnišnica za celotno Slovenijo.

V študijo je bilo skupno vključenih

Placenta

227 nosečnic, celotno vzorčenje na vseh treh stopnjah pa je bilo na koncu opravljeno pri 191 nosečnicah in njihovih novorojenčkih. Zaradi različnih razlogov jih je del od raziskave odstopil po prvem ali drugem delu vzorčenja. Pacientke smo vključevali na predavanjih »Priprava na porod in starševstvo«, ki jih dvakrat mesečno izvajamo v bolnišnici, v naših dispanzerskih ambulantah, v sodelovanju z izbranimi ginekologi ZD Celje, ZD Žalec in drugimi ginekološkimi ambulantami (hvala ginekologinjam Mirjam Horvat Četina, Metki Klemenšek in Suzani Peternelj Marinšek) ter hospitalizirane nosečnice na Ginekološko-porodniškem oddelku. Pri vsaki nosečnici je bila pred vključitvijo v študijo opravljena pojasnilna dolžnost, pridobljeno soglasje, izpolnili smo vprašalnik o njihovem zdravstvenem stanju pred in med nosečnostjo, zapletih v nosečnosti, pridobitvi telesne teže v nosečnosti, jemanju zdravil, prehranskih dopolnil, kajenju, pitju alkohola ter uživanju nekaterih vrst hrane med nosečnostjo, ki bi lahko vplivale na rezultate študije.

V projektu smo jemali vzorce nosečnicam/porodnicam in novorojenčkom. Odvzeti so bili vzorci krvi in urina na tešče nosečnicam med 32. in 36. tednom nosečnosti, vzorec krvi, vzorec placente, popkovine, popkovne krvi porodnici ob porodu, vzorec otrokovega blata – mekonija po porodu ter vzorec krvi novorojenčka drugi dan po porodu (ko sicer jemljemo tudi vzorce krvi za genetske preiskave vseh novorojenčkov v Sloveniji). V prvih šestih tednih po porodu je strokovna sodelavka iz IJS obiskala vsako porodnico na njenem domu in takrat odvzela tudi vzorec materinega mleka in vzorec las za raziskavo. Pri zbiranju vzorcev so večji del odvzemov opravile naše babice in medicinske

sestre v porodni sobi in na neonatalnem oddelku ter zaposleni v centralnem laboratoriju SBC, del pa smo opravili tudi zdravniki specializanti.

Projekt se je začel leta 2019 in naj bi sprva potekal leto in pol, nato pa je bilo zaradi epidemije covid-19 delo na projektu začasno ustavljeno. Sprva smo v projekt vključevali nosečnice enojčkov in dvojčkov, v želji, da bi zbrali skupno 300 nosečnic, od tega polovico z enoplodno in drugo polovico z dvoplodno nosečnostjo. Po koncu drugega vala epidemije smo projekt ponovno obudili, vendar smo od vključevanja nosečnic z dvojčki zaradi majhnega vzorca v celjski regiji žal morali odstopiti. Skupno je projekt trajal štiri leta, zaključili pa smo ga z vzorčenjem porodnic v decembru 2022, nato pa je jemanje vzorcev na domu trajalo še do marca 2023.

Vsi vzorci so bili dostavljeni na IJS, kjer jih bodo hranili pod posebnimi pogoji (na -80°C) in kjer se analitski del študije šele začne. Tam bodo raziskovalci sedaj v tkivih in tekočinah iskali prisotnost hlapnih organskih spojin, ftalatov, trdih delcev (PM), plesni, alergenov in težkih kovin. O rezultatih študije bomo sodelujoči, zaposleni in vključene nosečnice obveščeni, ko bodo le-ti na voljo.

Vse delo, povezano s študijo, je potekalo z veliko entuziazma in tudi napora ob rednem delu v porodni sobi, na oddelku in v ambulantah, zato vsem sodelujočim lahko zapišem samo pohvale za njihovo natančno in požrtvovalno delo. Želimo si, da bi bilo naše delo prepoznano in bi prispevalo k razvoju znanja na področju vpliva okolja na najranljivejše posameznike, ki bivajo v njem – naše nosečnice in novorojenčke.

Alja Špicar, dr. med., specializantka ginekologije in porodništva Ginekološko-porodniški oddelek

OB ZAKLJUČKU PROJEKTA HEALS - OBISK NA INSTITUTU JOŽEF STEFAN

Prof. dr. Milena Horvat in obiskovalci SB Celje

V preteklih letih smo na Ginekološko-porodniškem oddelku SB Celje sodelovali v mednarodni multicentrični raziskavi o vplivih okolja HEALS, ki jo v RS izvaja Institut Jožef Stefan (IJS) iz Ljubljane.

Marca letos so bili odvzeti zadnji biološki vzorci in s tem je bila študija uspešno zaključena. Odvzem vzorcev pri porodnicah in novorojenčkah je bil tehnično precej zahteven postopek, ki je najbolj obremenil osebje v porodni sobi in na neonatalnem odseku. Ob zaključku študije smo se skupaj odločili, da dobro delo v raziskavo vključenih medicinskih sester, babic in zdravnikov nadgradimo še z obiskom IJS ter skupnim kosilom.

Po dogovoru z vodjo projekta, prof. dr. Mileno Horvat, vodjo oddelka za okoljske študije, kjer izvajajo raziskavo HEALS za Slovenijo na IJS, smo se 17. maja popoldan po končanem delu odpeljali v Dol pri Ljubljani, kjer je Reaktorski center IJS.

Bili smo zelo prijazno sprejeti! Vodja oddelka, ga. prof. dr. Horvat nas je pričakala s svojimi sodelavci in

nas najprej povabila k pogostitvi in pozdravni pijači, nato pa smo po kratki predstavitvi njenih sodelavcev sedli v predavalnico, kjer so nam v zanimivih predavanjih predstavili dejavnost njihovega oddelka in nekatere presenetljive izsledke okoljskih študij, ki jih izvajajo ali pa so že zaključene. Presenetljivo drugačni od splošnih pričakovanj so se nam zdeli predvsem podatki o prisotnosti težkih kovin, pesticidov in nekaterih drugih onesnaževal iz okolja

v domačih vrtinah. Tudi sodobna kozmetika predstavlja precejšnje tveganje za vnos neželenih kemičnih spojin v telo.

Nadaljevali smo z glavno zanimivostjo našega obiska – jedrskim reaktorjem. Največja moč reaktorja sicer ne preseže 250 kW moči, vendar tudi to zadošča za številne znanstvene in komercialne raziskave in testiranja, med drugim za zunanje naročnike preizkušajo odpornost elektronskih komponent na sevanje in za potrebe medicine proizvajajo nekatere izotope. Po oblačenju zaščitnih plaščev so nas opremili še z osebnimi dozimetri sevanja in v spremstvu tisti dan odgovornega fizika smo si lahko ogledali reaktorski prostor in pogledali tudi navzdol v jedro z gorilnimi palicami. Zelo priporočam obisk, enkrat letno imajo dan odprtih vrat!

Po reaktorju so nam pokazali še številne laboratorije in opremo. Neka-

Babica Adrijana pri delu z izotopi v varni komori

Vhod v reaktor

tere izredno drage analizatorje so nabavili tudi s pomočjo evropskih sredstev. Zadržali smo se krepko čez dogovorjeni čas, ampak nikakor nismo videli vsega. Za konec so nam pokazali še prostor, kjer v posebnih hladilnih omarah s tekočim dušikom hranijo vse biološke vzorce naših, »celjskih« porodnic in novorojenčkov. Tkivo posteljic, popkovin, kri, mekonij in drugi vzorci bodo se-

daj na voljo za večletno spremljanje in analize vplivov okolja.

Dan smo že pošteno utrujeni ampak dobre volje zaključili v restavraciji na obrobju Ljubljane. Škoda, ker ni bil petek!

Zahvaljujem se vsem sodelujočim sodelavcem in sodelavkam z Ginekološko-porodniškega oddelka za

predano delo pri raziskavi HEALS. Ugotovili smo, da bi morali obiskati IJS že pred začetkom raziskave, saj si nismo povsem predstavljali obsežnosti projekta. Za pomoč pri organizaciji obiska pa posebej hvala ge. Jasni Eržen iz kadrovske službe SB Celje.

*Mag. Jakob Koren, dr. med.
Ginekološko-porodniški oddelek*

V reaktorskem prostoru

REPETITIO EST MATER STUDIORUM: PONAVLJANJE JE MATI UČENJA/ZNANJA

Med 14. in 15. aprilom smo uspešno izvedli 2. celjske dnevi urgence. Dogodek je potekal v osrčju prelepe Logarske doline.

Namen organizacije urgentnih dni je bil izobraževanje zdravnikov, medicinskih sester, reševalcev, ki delajo tako na terenu kot v urgentnem centru na področju obravnave urgentnih stanj. Vsak dober zdravnik oziroma zdravstveni delavec mora imeti široko teoretično znanje in obvladati praktične veščine, značilne za cel spekter različnih medicinskih področij, od kirurških, ginekoloških, anestezioloških, kardioloških ter preostalih internističnih in pediatričnih. Ker je v nujnih primerih mnogokrat zelo težko že na začetku postaviti dokončno diagnozo, je osnovna naloga vsakega zdravnika najprej prepoznati ogroženega bolnika, mu pomagati iz neposredne življenjske ogroženosti, podpreti njegove življenjske funkcije ter ga stabilnega predati ustreznemu specialistu.

Nenadni srčni zastoj je najresnejše urgentno stanje in glavni vzrok smrti odraslih v Evropi. V Sloveniji zastoj srca vsak dan doživi približno deset ljudi, od tega jih skoraj polovica umre. Nenadni srčni zastoj je nenadna prekinitev mehanskega delovanja srca, ki preneha črpati kri v obtok. Kako ukrepati, da bo možnost preživetja v primeru nenadnega srčnega zastoja kar največja? kateri točno so ukrepi? Kakšen je njihov vrstni red? Pravilno sosledje ukrepov ob nenadnem srčnem zastoju je ključno za preživetje.

Žal do tovrstnih prizorov prihaja tudi na športnih stadionih, kolesarskih tekmah in teniških igriščih, tako med profesionalnimi kot rekreativnimi športniki.

To temo smo obravnavali na letošnjem srečanju. Športniki veliko trenirajo in postanejo izjemno telesno pripravljene, njihovo srce deluje izvrstno, tudi njihova splošna fiziologija je brezhibna. Vendar lahko ob pojavu nekega sprožilca – to je lahko že zelo intenzivna vadba – pride do motnje električnega impulza v delovanju srčne mišice. Ta napaka povzroči motnjo srčnega ritma, ki lahko privede do srčnega zastoja, temu lahko sledi smrt. Kardiologi in specialisti medicine dela so prepričani, da je vzrok večine primerov nenadnih srčnih zastojev na športnih igriščih neodkrita srčna napaka. Med takšnimi stanji sta hipertrofija srca, do katere pride zaradi nezdravljenega visokega krvnega tlaka, in prirojena hipertrofična kardiomiopatija oziroma zadebelitev srčne mišice. Prepričani so tudi, da bi se nenadnim srčnim zastojem na športnih igriščih lahko izognili z ustreznimi zdravstvenimi pregledi, obremenilnimi testi, merjenjem krvnega tlaka, EKG-jem. Pri športnikih lahko do rahle zadebelitve srčne mišice pride zaradi dolgotrajne športne aktivnosti.

Razen omenjenih tem smo se v prvem dnevu srečanja posvetili še prepoznavanju in zdravljenju sepse, dvema temama s področja žilne kirurgije – akutna ishemija uda in anevrizma abdominalne aorte, sledila so urgentna stanja v urologiji, nato motnje srčnega ritma. V soboto smo se seznanili z delovanjem celjskega heliporta, klinično potjo ob sekundarnih premestitvah bolnikov,

TO JE SBC

nato smo nadaljevali z urgentnima pediatričnima temama in sodelovali pri predstavitvi zanimivih kliničnih primerov, ki so jih predstavili zdravniki urgentne medicine in reševalci. Posebno pozornost smo namenili okrogli mizi, na kateri smo razpravljali o problematiki Urgentnega centra Celje.

Na dogodku je sodelovalo več kot 90 udeležencev, med katerimi so bili zdravniki različnih strok, medicinske sestre in reševalci. Izmenjava mnenj in razprave o novostih pri obravnavi urgentnih stanj so potekale tudi zvečer, ko smo se prijetno družili v ambientu hotela Plesnik. Na koncu so udeleženci izpolnili anketo, v kateri so ocenili organizacijo dogodka ter predlagali teme za naslednje leto.

Zbrana namenska donatorska sredstva smo lansko leto namenili nabavi simulatorja srčnih ritmov, letos pa načrtujemo nabavo pediatrične lutke za oživljanje.

Upamo, da bodo vsi novi in stari pripomočki kmalu našli svoj prostor v simulacijskih sobah, v katerih bodo

usposobljeni inštruktorji izvajali napredna izobraževanja zaposlenih v naši bolnišnici in širše. Govorim o učenju v simulacijskem centru, ki je edino, ki ponazarja realno klinično okolje. Kontinuirano izobraževanje zdravstvenega tima je tisto, kar zagotavlja suveren zdravstveni kader, ki bo uspešen pri svojem delu. Brez te izkušnje lahko zdravstveni tim zahtevne intervencije doživlja kot zelo stresne. S simulacijami lahko te občutke zmanjšamo na minimum, hkrati pa povečamo znanje zdravstvenega tima. Na omenjene situacije se lahko uspešno pripravimo s pomočjo SIMULACIJ. Gre za varen, učinkovit in etičen način izobraževanja vseh zaposlenih v zdravstvu.

Upam, da bo strokovni dogodek Celjski dnevi urgence postal tradicionalno srečanje strokovnjakov celjske regije ter nas bo združeval v iskanju znanja še v prihodnjih letih. Vizija simulacijskega centra naj nam bo iztočnica za teme pri naslednjem srečanju v letu 2024.

*Iwona Ewa Kosi, dr. med.,
članica strokovnega in organizacijskega odbora
Nevrološki oddelek*

POSLOVANJE V PRVIH ŠTIRIH MESECIH 2023

S finančnim načrtom 2023, ki je bil sprejet na Svetu zavoda SB Celje v začetku letošnjega marca, je predvideno uravnoteženo poslovanje. Za to je bilo treba načrtovati povišanje prihodkov glede na leto 2022, v katerem je sicer bilo poslovanje v začetku leta še v znamenju epidemije covid-19 in s tem izpadov programov. Tako je za leto 2023 glede na leto 2022 načrtovano povečanje prihodkov za 13,44 %, povečanje odhodkov pa za 6,86 %. Za leto 2023 imamo glede na zakonodajo tudi odprte možnosti za večjo realizacijo programov, saj je glede na zakonodajo (Zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema – ZNUZSZS) zagotovljeno plačilo vseh programov v višini celotne dosežene realizacije. Osnovni cilj pri tem je skrajševanje čakalnih dob in povečanje dostopnosti do zdravstvenih storitev. Povečanje prihodkov za leto 2023 je načrtovano tudi z izvajanjem dodatnih programov, ki se je sicer pričelo že konec leta 2022 in se nadaljuje v letu 2023.

Zastavljene cilje poslovanja redno mesečno spremljamo in o njih obveščamo tudi Svet zavoda. V prvih dveh mesecih letos je nedoseganje prihodkov privedlo do negativnega poslovanja, v marcu je bilo poslovanje pozitivno, v aprilu pa je nedoseganje prihodkov zopet privedlo v negativno poslovanje, vendar v manjši meri kot v prvih dveh mesecih. Skupni poslovni izid za obdobje 1-4 2023 tako izkazuje izgubo v višini 2.420.161 eur, kar predstavlja 4,98 % celotnega prihodka. Navedeni poslovni izid je sicer ocena rezultata, saj so tako stroški kakor tudi prihodki ocenjeni.

Ob analizi vzrokov za nedoseganje prihodkov v prvih štirih mesecih ugotavljamo, da je problem predvsem nedoseganje programa akutne obravnave, kar bo treba nadoknaditi v drugih mesecih leta. Poleg nedoseganja programa števila obravnavanih pacientov pa velik problem predstavlja nedoseganje načrtovanega števila uteži, ki je dodatno pogojeno še z uvedbo novega gruperja, tj. novega obračunskega modela za bolnišnične obravnave (SPP), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2023.

S problemom manjših uteži z novim gruperjem se sicer soočajo tudi druge bolnišnice, vendar pa ugotavljamo, da novi gruper prav naši bolnišnici prinaša največje negativne učinke. Znani problem za vse izvajalce je področje kardiologije in koronarografij, kjer je izredno padla utež vsem izvajalcem. Za našo bolnišnico pa so problem tudi druga področja, saj »logika« novega gruperja ne

dovoli doseganja višine uteži, ki bi še omogočala primerljivo utež s prejšnjimi leti, in s tem doseganja cene in prihodka iz preteklega leta, kar bi nam zagotavljalo finančno pokritje in stabilnost. Ocenjujemo, da bi ob vsebinsko povsem identičnem programu dela, kot je bil v obdobju 1-3 2023, in z razvrščanjem po »starem« gruperju dosegli samo v prvih treh mesecih letos za ca 780.000 EUR več prihodka, kar v štirih mesecih po ocenah pomeni ca 1 mio EUR, na letni ravni pa ca 3 mio EUR. Takoj po uvedbi novega gruperja smo v SB Celje zaznali zgoraj navedene težave in o tem takoj tudi obvestili Zavod za zdravstveno zavarovanje, Ministrstvo za zdravje in tudi Združenje zdravstvenih zavodov. V maju smo ponovno obvestili o tem vse pristojne na tem področju, urejati se je sicer že začelo področje kardiologije. Računamo, da bo problematika z novim gruperjem urejena. Na tem področju smo sicer v letu 2023 okrepili aktivnosti za natančno in dosledno evidentiranje opravljenega dela.

Vsekakor je osrednje področje našega poslovanja usmerjeno v izvajanje in doseganje načrtovanega programa. Redno mesečno spremljamo izvajanje tako rednega kot dodatnega programa in preverjamo zastavljene učinke dodatnega programa skupaj z učinki na skrajševanje čakalnih dob. Pri tem je pozornost še posebej usmerjena na doseganje zastavljene stroškovne učinkovitosti. Le pod temi pogoji je možno izvajanje dodatnih programov, saj smo že po zakonodaji dolžni temu slediti, tudi finančni položaj nam ne omogoča, da dodatni programi ne bi bili stroškovno učinkoviti.

Na poslovanje v letu 2023 pa vplivajo tudi zunanji pogoji poslovanja skupaj z inflacijskimi gibanji. Glede na makroekonomska izhodišča s finančnim načrtom ni bilo predvidene inflacije, kljub temu, da vemo, da je realnost daleč od tega. Glede na to tudi presegamo nekatere načrtovane stroške, predvsem za zdravstveni material in zdravila. Pričakujemo sicer, da bo ZZZS v cene zdravstvenih storitev v letu 2023 naknadno vključil še inflacijo in s tem tudi pokrival povečano rast materialnih stroškov in storitev iz tega naslova.

*Irena Andrenšek-Ferkolj, univ. dipl. ekon.
Služba za plan in analize*

*Barbara Gradišnik, univ. dipl. ekon.
pomočnica direktorja za ekonomske zadeve*

INTEGRITETA IN PREPREČEVANJE KORUPCIJE

Integriteta je celovitost, skladnost, pristnost, poštenost, verodostojnost. Oseba z integriteto je oseba, ki govori to, kar misli, in dela to, kar govori, skladno z moralnimi normami in veljavnim pravom. Družba z integriteto je družba, ki jo sestavljajo osebe z integriteto. Organizacija z integriteto je organizacija, ki ima zaposlene osebe z integriteto, obenem pa deluje skladno z etičnimi normami, zapisanimi v etičnih kodeksih organizacij, in veljavnim pravom. Mehanizem za ugotavljanje stopnje integritete ter orodje za krepitev integritete posamezne organizacije je načrt integritete.

Za izboljšanje integritete v Splošni bolnišnici Celje že vrsto let skrbi Komisija za integriteto. V aprilu je bila imenovana nova Komisija za integriteto v sestavi:

Vodja	Maja Arbeiter, univ. dipl. soc.	maja.arbeiter@sb-celje.si
Član	Jesenska Kosmatin, univ. dipl. pol.	jesenka.kosmatin@sb-celje.si
Član	Dušan Knežević, univ. dipl. inž. el.	dusan.knezevic@sb-celje.si
Član	Vid Kraner, dipl. zn.	vid.kraner@sb-celje.si
Član	Prim. Rafael Skale, dr. med.	rafael.skale@sb-celje.si

Vabimo vas, da sodelujete in aktivno prispevate ideje in predloge za izboljšanje integritete bolnišnice ali zmanjšanje tveganj koruptivnih dejanj. Svoje predloge in ideje lahko posredujete na naslednje načine:

- na elektronski naslov **integriteta@sb-celje.si**;
- po navadni pošti na naslov: Komisija za integriteto Splošne bolnišnice Celje, Oblakova ulica 5, 3000 Celje, s pripisom »ZAUPNO-NE ODPIRAJ«,
- s poročite Komisiji za integriteto osebno, po telefonu ali na njihov elektronski naslov.

V mesecu maju smo sprejeli **Pravilnik o notranji poti za prijave in zaščiti prijaviteljev** po Zakonu o zaščiti prijaviteljev. S tem pravilnikom smo opredelili notranjo pot za prijavo kršitve predpisov v delovnem okolju. Notranja pot za prijavo je namenjena zaposlenim in drugim osebam v delovnem okolju, ki sodelujejo v bolnišnici (pogodbeno delo, študentsko delo, pogodbeni partnerji ipd.). Ta prijava ni namenjena kršitvam, ki so se zgodile zunaj delovnega okolja, niti reševanju sporov med sodelavci, mobingu in podobno.

Direktor SBC je imenoval **ZAUPNIKA** za sprejem in obravnavo prijav kršitev predpisov:
prim. Rafael Skale, dr. med. in Maja Arbeiter, univ. dipl. soc.

Prijave kršitev predpisov v našem delovnem okolju se podajo praviloma na obrazcu, ki je dosegljiv na intranetni strani SBC ter se sprejemajo na naslednje načine in naslednje naslove:

- po e-pošti na naslov: **zaupnik@sb-celje.si**;
- na telefonski številki zaupnika: 03 423 31 23 (Maja Arbeiter);
- na naslovu Splošna bolnišnica Celje, Oblakova 5, 3000 Celje, s pripisom »V roke zaupniku za notranjo prijavo – ne odpiraj«;
- osebno pri zaupniku po predhodnem naročilu po telefonu ali e-pošti (maja.arbeiter@sb-celje.si in rafael.skale@sb-celje.si).

Zaupnik bo vsako prijavo skrbno preučil in podal odgovor. Zaupnik zagotavlja zaupnost identitete prijavitelja in s tem prepreči morebitne povračilne ukrepe. Zaščitni ukrepi za prijavitelja (»žvižgača«) so glede na vrsto povračilnih ukrepov: prepoved razkritja identitete prijavitelja in zaupnost, izključitev odgovornosti prijavitelja za razkritje, sodno varstvo inčasne odredbe v primeru povračilnih ukrepov, brezplačna pravna pomoč, nadomestilo za primer brezposelnosti in psihološka podpora.

Če po mnenju zaupnika notranje prijave ni mogoče učinkovito obravnavati ali če prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov, lahko informacijo o kršitvi poda preko zunanje poti za prijavo.

Zavezanci za prejem zunanje prijave:

1. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije,
2. Agencija za trg vrednostnih papirjev,
3. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence,
4. Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa,
5. Agencija za zavarovalni nadzor,
6. Agencija za javni nadzor nad revidiranjem,

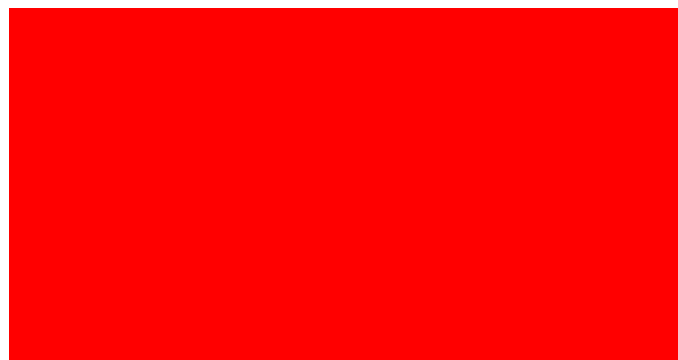
7. Banka Slovenije,
8. Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil,
9. Finančna uprava Republike Slovenije,
10. Tržni inšpektorat Republike Slovenije,
11. Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja,
12. Informacijski pooblaščenec,
13. Inšpekcija za informacijsko varnost,
14. Inšpekcija za sevalno in jedrsko varnost,
15. Inšpekcija za varstvo pred sevanji,
16. Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
17. Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
18. Inšpektorat za javni sektor,
19. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor,

20. Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke,
21. organi nadzora v skladu s predpisi, ki urejajo porabo sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji,
22. Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije,
23. Slovenski državni holding in
24. Komisija za preprečevanje korupcije.

V sklopu integritete in preprečevanja korupcije v SBC spomnimo še na **Pravilnik o ravnanju z darili** v SBC, ki ureja omejitve in dolžnosti zaposlenih in zunanjih sodelavcev v SBC glede prejemanja daril v zvezi z opravljanjem dela, razpolaganja z darili, odgovornosti za vodenje seznama prejetih daril in ostale dolžnosti zaposlenih bolnišnice v zvezi s prejemanjem daril. Zaposleni v SBC in njihovi družinski člani ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi v zvezi z opravljanjem dela, razen daril zanemarljive vrednosti (do 50 eur) (30. člen Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije).

Odgovorna oseba za sprejem prijave darila je **Suzana Prezelj**, Odnosi z javnostmi in protokol.

*Maja Arbeiter, univ. dipl. soc.
Služba za plan in analize*

Navodila avtorjem, piscem v Monitorju

Prispevke naslovite na Danijelo Gorišek, Služba za odnose z javnostmi, na e-mail danijela.gorisek@sb-celje.si. Prosimo, da nam prispevke pošljete v elektronski obliki.

Prispevki naj vsebujejo strokovne in akademske naslove avtorjev ter naziv oddelka oz. službe, v kateri so zaposleni. Tabele in slike priložite ločeno na koncu besedila. Fotografije priložite tudi v izvorni elektronski obliki.

Prispevke za naslednji Monitor zbiramo do 4. oktobra 2023.

Vljudno vabljeni k sodelovanju!

NOVOSTI PO ZVOP-2 IN PRENOVA PRAVILNIKA O ZAVAROVANJU OSEBNIH IN DRUGIH PODATKOV V SB CELJE

V Uradnem listu je bil 27. 12. 2022 objavljen nov Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22, ZVOP-2), ki je začel veljati 26. 1. 2023. S sprejemom zakona so bila urejena vsebinska in postopkovna vprašanja, ki so v domeni držav članic EU ter dopolnjujejo neposredno uporabo določb Splošne uredbe (GDPR). Sprejem novega ZVOP-2 je botroval tudi dopolnitvi in prenovi notranjih aktov SB Celje, ki zajemajo področje njegove ureditve, saj so se bistveno spremenila področja izvajanja videonadzora, katalogov in registrov zbirk podatkov, evidenc dejavnosti obdelave, sledljivosti obdelav osebnih podatkov, uveljavljanju pravic posameznika itd.

Tako smo že januarja v bolnišnici sprejeli nov Pravilnik o izvajanju videonadzora v SB Celje, ki je začel veljati 10. 2. 2023, prav tako pa smo prenovili tudi Pravilnik o zavarovanju osebnih in drugih podatkov v SB Celje, ki je bil objavljen 15. 5. 2023 in prične veljati 2. 6. 2023.

V slednjem so prenovljene vse evidences dejavnosti obdelav ter podrejeni dokumenti, dodana pa nova poglavja na področju obdelav osebnih podatkov za raziskovalne namene, storitev pogodbene obdelave osebnih podatkov, ki jih opravljajo zunanje pravne ali fizične osebe, varnosti osebnih podatkov in ocena učinka z obveznim vodenjem dnevnikov obdelav ter uveljavljanje pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in postopkovna pravila pri uresničevanju navedenih pravic.

Pravilnik sledi striktnemu zagotavljanju zakonitosti obdelav osebnih podatkov, saj lahko v javnem sektorju osebne podatke obdelujemo zgolj, če to določa zakon,

izjemoma pa, če je obdelava nujno potrebna za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, in če s to obdelavo ni poseženo v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.

Seznamamo vas, da bomo v primeru ugotovitve nedovoljenih praks, to je vpogleda in obdelave osebnih podatkov brez pravne podlage oz. izven obsega podeljenih delovnih opravil, v bolnišnici vsako ugotovljeno kršitev sankcionirali. Vpogled ter obdelava podatkov sta dovoljena izključno in samo za potrebe opravljanja dela. V podatke je tako dopusten vpogled le v primeru in v obsegu, kot je to potrebno za opravljanje delovnih nalog.

Dodajamo, da v skladu s Pravilnikom o informacijski varnosti v SBC zasebnih informacijskih naprav ni dovoljeno povezovati v informacijski sistem SBC. Z njimi tudi ni dovoljeno prenašati podatkov SBC ali jih hraniti na njih. Prav tako zasebnih računov za storitve računalništva v javno dostopnem oblaku ni dovoljeno uporabljati za hrambo, obdelavo ali izmenjavo podatkov SBC.

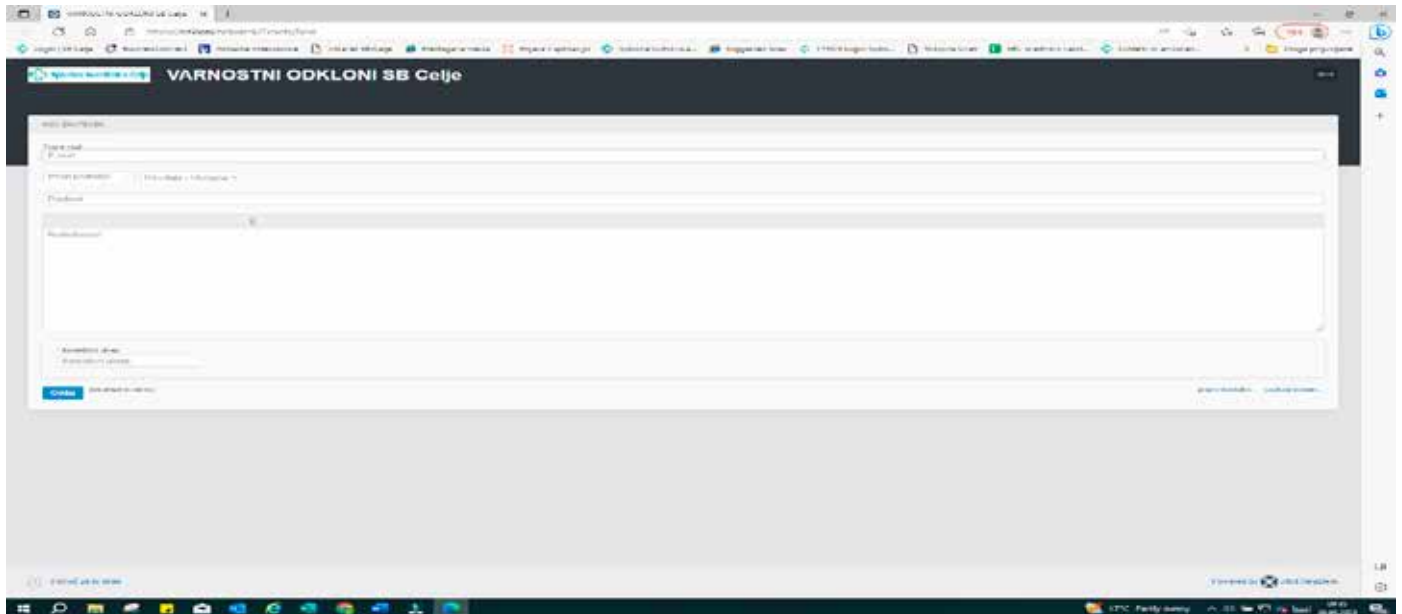
Ob tem vas seznanjamo, da ste zaposleni dolžni o aktivnostih, kot so nenamerno ali nezakonito uničenje, izguba, sprememba, nepooblaščen razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani, takoj obvestiti pooblaščen osebo za varstvo podatkov v SBC ali podati prijavo varnostnega odklona in obvestiti predstojnika oddelka ali vodjo službe, sami pa poskusiti takšno aktivnost zaustaviti.

Pozivam vas, da me v primeru dvoma o ustreznosti obdelave osebnih podatkov oz. prijavi kršitev kontaktirate na natasa.horjak1@sb-celje.si.

*Nataša Horjak Deželak, univ. dipl. prav.
pooblaščen oseba za varstvo osebnih podatkov (DPO)
Pravna služba*

ELEKTRONSKO SPOROČANJE VARNOSTNIH ODKLONOV

Beleženje varnostnih odklonov, njihova obravnava ter določitev in izvršitev korektivnih in preventivnih ukrepov so eden izmed pomembnih elementov za zagotavljanje kakovostne in varne zdravstvene obravnave pacientov ter varnosti za zaposlene in obiskovalce. V bolnišnici varnostne odklone beležimo že od leta 2011. V ta namen smo do sedaj uporabljali papirnat obrazec, ki ga je prijavitelj izpolnil in posredoval v Službo za kakovost, tam pa so dogodek obravnavali, z njim seznanili odgovorne osebe bolnišnice ter evidentirali za potrebe statistike in izdelave obdobjnih poročil.

V skladu z usmeritvijo bolnišnice v brezpapirno poslovanje smo že pred časom pričeli iskati možnosti in načine za elektronsko sporočanje varnostnih odklonov. Pri tem smo si postavili cilj, da bi možnost sporočanja varnostnih odklonov in s tem odpravo sistemskih ali posamičnih neskladij približali vsem zaposlenim, povečali njihovo pozornost za odkrivanje morebitnih neskladij ter s primerno obravnavo tovrstnih dogodkov, preventivnimi in korektivnimi ukrepi krepili kakovost in varnost zdravstvene obravnave in delovnega okolja za naše paciente, zaposlene in obiskovalce. Pomemben element sporočanja varnostnih odklonov je zagotavljanje anonimnosti prijavitelja, ki daje vsakemu zaposlenemu možnost, da brez strahu pred posledicami ali drugih zadržkov opozori na prepoznani varnostni odklon in s tem izpolni pogoje za njegovo obravnavo, odpravo mo-

rebitnih posledic, preprečitev ponovitve ter izboljšanje procesov dela.

Med varnostne odklone uvrščamo tudi dogodke, pri katerih ni prišlo do posledic, ker je bilo odstopanje pravočasno prepoznano in škoda preprečena. V literaturi se za to vrsto varnostnih odklonov uporablja izraz »near miss« in označuje dogodke, ki bi se lahko zgodili, pa se niso, ker je bil potek dogajanja prekinjen in do dokončanja dogodka ter s tem do posledice ni prišlo. Tudi tovrstni dogodki se beležijo in analizirajo ter predstavljajo dragocen vir za sprejem preventivnih ali korektivnih ukrepov in izboljšanje procesov dela.

Sporočanje varnostnih odklonov v zdravstveni dejavnosti je v slovenskem prostoru zelo različno urejeno. Pri iskanju rešitev smo se zgledovali po bolnišnicah, ki omogočajo elektronsko prijavo ter zagotavljajo možnost anonimne prijave varnostnih odklonov. Izbrali smo aplikacijo, ki je brezplačno dostopna ter jo v okviru možnosti, ki jih takšna osnova daje, prilagodili našim potrebam, ciljem in organizaciji dela. Postavljeni sistem smo preizkusili s pomočjo zaposlenih, ki so že doslej aktivno sodelovali v procesu obravnave varnostnih odklonov – odbora za kakovost, ki je v nadaljevanju tudi odobril uporabo te rešitve, ter komisije za kakovost in varnost. Njihove predloge in ugotovitve smo v okviru možnosti implementirali v končno verzijo, ki je s sprejemom do-

kumentov Obvladovanje varnostnih odklonov v zdravstveni obravnavi ter Navodila za prijavo in obravnavo varnostnega odklona v Splošni bolnišnici Celje sedaj tudi v veljavi.

Sistem sporočanja opozorilnih nevarnih dogodkov kot kvalificirane oblike varnostnih odklonov je še vedno urejen z navodili Ministrstva za zdravje, ki za zdaj spremlja samo nekatere najhujše opozorilne nevarne dogodke, kot so nepričakovana smrt pacienta, večja stalna izguba telesne funkcije pacienta, samomor pacienta v zdravstveni ustanovi, zamenjava novorojenčka, hemolitična transfuzijska reakcija po transfuziji krvi ali krvnih produktov zaradi neskladja glavnih krvnih skupin, kirurški poseg na napačnem pacientu ali na napačnem delu telesa in sum kaznivega dejanja. To najhujšo obliko varnostnih odklonov je treba sporočiti Ministrstvu za zdravje skupaj z vzročno-posledično analizo dogodka ter načrtom ukrepanja, poročati pa je treba tudi o realizaciji ukrepov. Prijava dogodka in poročanje potekata preko tajništva strokovnega direktorja.

K sporočanju varnostnega odklona so zavezani vsi zaposleni v Splošni bolnišnici Celje. Zaposleni lahko do aplikacije za sporočanje varnostnih odklonov dostopajo preko spletne povezave <https://odkloni/helpdesk/Tickets/New> iz vseh službenih računalnikov bolnišnice, uporaba pa je omejena na območje Splošne bolnišnice Celje, izven tega območja prijava ni možna. Program omogoča anonimno sporočilo (prijavitelj v obveznem polju »Tvoj e-mail« vpiše naslov anonimna.prijava@sb-celje.si, seveda pa se lahko prijavitelj tudi identificira in vpiše svoj službeni elektronski naslov.

Pri tem je treba poudariti, da sporočanje in obravnavo varnostnih odklonov nikakor nista namenjena iskanju krivcev in njihovemu sankcioniranju, ampak razjasnitvi okoliščin, ki so pripeljale do varnostnega odklona ter sprejemu preventivnih in korektivnih ukrepov, ki odpravljajo ali zmanjšujejo tveganja ter povečujejo varnost pacientov, zaposlenih in obiskovalcev.

Sporočilo o varnostnem odklonu mora vsebovati navedbo oddelka ali službe, kjer je bil zaznan varnostni odklon, datum in uro dogodka ter navedbo posledice varnostnega odklona, ki jo prijavitelj označi z izbiro iz spustnega seznama. Pri nekaterih področjih so obvezni še dodatni podatki. Polje »Podrobnosti« je namenjeno natančnemu opisu varnostnega odklona, kjer naj prijavitelj zapiše, kaj se je zgodilo, kdo je bil udeležen pri dogodku (z imeni ali brez), kje je bil opažen varnostni odklon (ambulanta, bolnišnična soba, čakalnica, ...), kakšne so posledice varnostnega odklona ter kateri preventivni ali korektivni ukrepi so bili sprejeti.

Varnostni odklon, ki ga poročamo in obravnavamo,

lahko prepreči nesrečni dogodek in njegove posledice!

Anonimnost sporočila omogoča sporočanje varnostnega odklona tudi osebam, ki sicer nimajo pristojnosti ali vpliva na potek dogodka, ki se je zgodil, na obravnavo tega dogodka ter s tem sprejem preventivnih in korektivnih ukrepov. V teh primerih bo Služba za kakovost na podlagi podatkov, ki iz sporočila izhajajo, prijavo posredovala odgovorni osebi, to pa so lahko direktor, strokovni direktor, pomočnik direktorja, predstojnik oddelka, glavna medicinska sestra oddelka, vodja službe ali vodja sektorja in jo pozvala k obravnavi dogodka ter pripravi preventivnih ali korektivnih ukrepov.

V času priprave na elektronsko sporočanje varnostnih odklonov smo se srečali tudi s pomisleki, da bo možnost anonimnega sporočanja prinesla tudi negativne učinke, na primer lažne prijave in druge škodljive učinke ali možnosti, ki so povezane z anonimnostjo prijavitelja. Kljub temu, da sistem elektronskega sporočanja varnostnih odklonov teh negativnih možnosti ne more preprečiti ali izključiti, smo te pomisleke zavrnil. Vsako sporočilo, ki ga bomo prejeli, bo v Službi za kakovost obravnavano skrbno in v dobri veri, da gre za resničen dogodek ali stanje z namenom odprave neskladja ter nevarnosti za paciente, zaposlene ali druge osebe. Verjamemo in zaupamo, da so to tudi cilji vseh nas, ki smo zaposleni v Splošni bolnišnici Celje.

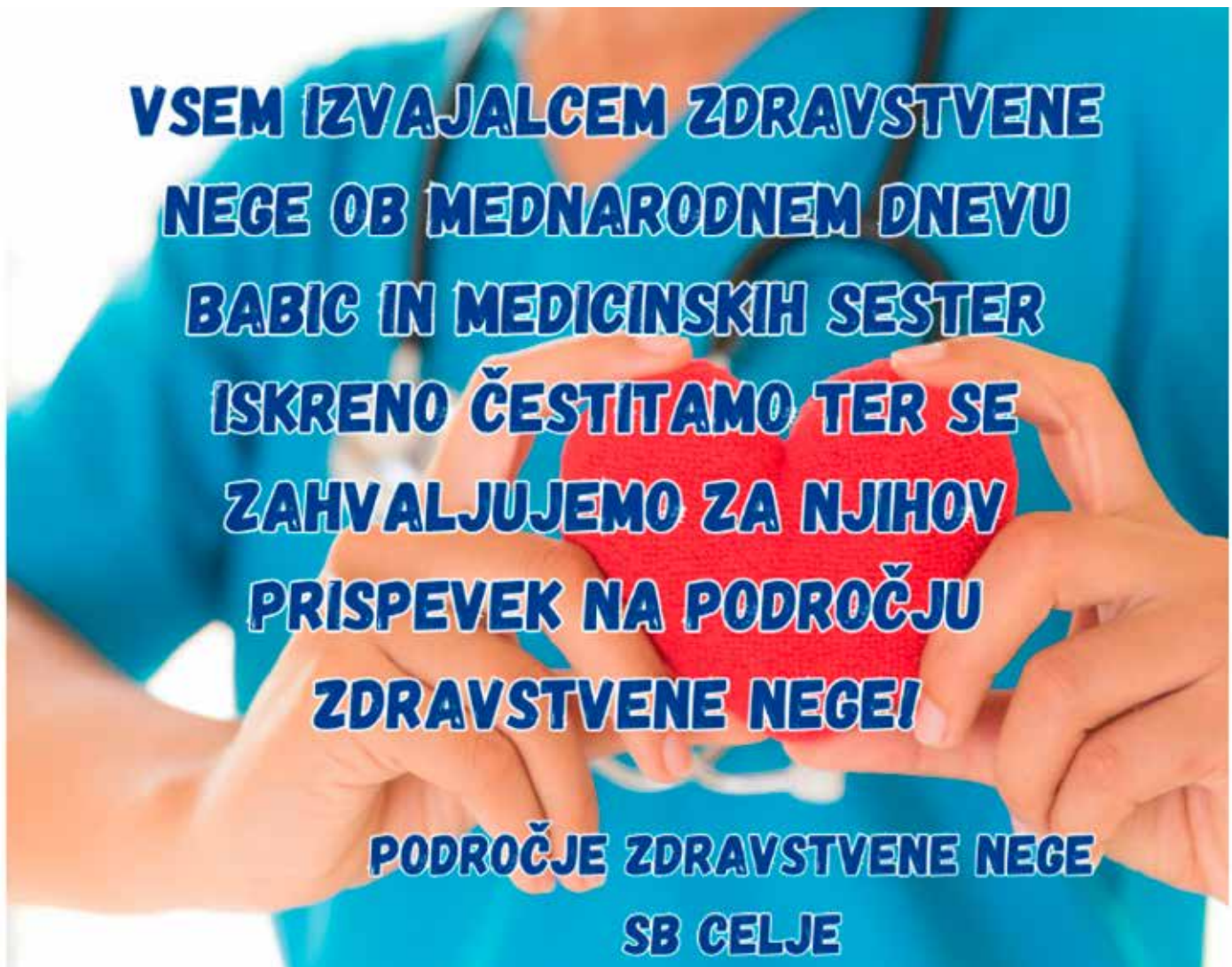
*Damjana Medved Arbeiter, univ. dipl. prav.
Služba za organizacijo*

OB MEDNARODNEM DNEVU BABIC IN MEDICINSKIH SETER

Mednarodni dan babic obeležujemo 5. maja, mednarodni dan medicinskih sester pa 12. maja. Letos je mednarodni dan medicinskih sester potekal pod sloganom »Naše medicinske sestre, naša prihodnost«.

Združenja medicinskih sester po svetu opozarjajo na svetovno pomanjkanje medicinskih sester in na etični odnos do migracijskih politik znotraj poklica. Zbornica – Zveza ob tem politične odločevalce poziva, da je treba poskrbeti za zadržanje lastnega kadra, mu izboljšati delovne pogoje, poskrbeti za dobro počutje na delovnem mestu, uravnotežiti poklicno in zasebno življenje ter v poklic pritegniti mlade generacije.

Medicinske sestre kot zagovornice pacientov in njihovih pravic pozivajo k odločnim korakom za zagotovitev sodobnega javnega zdravstvenega sistema, ki se bo lahko soočil z novimi izzivi in bo deloval v dobrobit slehernega pacienta. Medicinske sestre se že vrsto let uvrščajo v sam vrh najbolj zaupanja vrednih poklicev pri nas. Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze, je ob prazniku povedala »Čas je, da se naše vloge zavejo tudi politika in politični odločevalci. Če želimo imeti delujoč zdravstveni sistem, dostopen vsem, je treba vanj vlagati – ne samo v sodobno opremo in zidove, temveč predvsem v kader, izvajalce, dobre delovne pogoje. Le tako bodo izvajalci ostali v svojem poklicu, ga z veseljem opravljali, mladi pa se bodo zanj odločali.«

Na slavnostni akademiji, s katero smo obeležili mednarodna dneva babic in medicinskih sester, je Zbornica – Zveza 12. maja 2023 podelila zlate znake, najvišja priznanja za pomembne prispevke in dosežke na področju zdravstvene in babiške nege.

Med prejemniki zlatega znaka je tudi naš kolega Matej Mažič, mag. zdr. nege.

Matej Mažič, mag. zdr. nege, se je leta 2001 zaposlil v Splošni bolnišnici Celje na Oddelku za intenzivno interno medicino. Svoje strokovno znanje je nenehno nadgrajeval in leta 2004 opravil tečaj Advanced life support pri Evropskem reanimacijskem svetu. Pridobil je tudi certifikat o opravljenem tečaju Emergency trauma care course pod okriljem Pennsylvania University v ZDA.

Leta 2005 se je zaposlil v Zdravstvenem domu Celje. Želja po znanju je bila velika, opravil je številne mednarodne tečaje, med njimi European pediatric advanced life support, Medical response to major incidents, International trauma life support. Aktivno je deloval na izobraževalnem področju predbolnišnične nujne medicinske pomoči in urgentne medicine. Pod njegovim vodstvom se je enota NMP vključila v dispečersko službo zdravstva, uvedena je bila digitalizacija obrazcev, reorganizacija službe na t. i. »srečevalni sistem« z uvedbo VUZ-ov. Aktivno je sodeloval pri povezovanju in usposabljanju več intervencijskih služb, kar je ključno za kakovostno sodelovanje na terenu. Vodil je medresorsko delovno skupino in bil sourednik slovenskih priporočil o ukrepanju ekip NMP pri AMOK dogodkih. Je dobitnik bronastega znaka CZ Uprave republike Slovenije za zaščito in reševanje ter srebrnega znaka Policije, ki ga podeljuje Ministrstvo za notranje zadeve. Konec leta 2016 se je enota NMP iz Zdravstvenega doma selila pod okrilje UCC SB Celje.

Matej Mažič je sodeloval pri oblikovanju mnogih učnih delavnic pri Zbornici – Zvezi, med katerimi je tudi TPO za obvezne vsebine. Pomagal je pri aktivnostih za odprtje heliporta v SB Celje in je njegov operativni vodja. Ima opravljeno usposabljanje za reševanje z zrakoplovi modul A in modul B. Deluje kot inštruktor in predavatelj pri Gasilski zvezi Slovenije. Pod okriljem Evropskega združenja za intenzivno medicino je uspešno zaključil usposabljanje Covid-19 space in pridobil naziv lokalnega mentorja v Sloveniji. Leta 2022 je zastopal SB Celje z aktivno udeležbo na mednarodnem Evropskem reanimacijskem kongresu v Antwerpnu v Belgiji, kjer je predstavil preživetje pacientov po uspešnem oživljanju na Celjskem. Aktivno deluje na več mednarodnih tečajih v Sloveniji (MRMI, ALS, EPALS, ITLS), kjer je vrsto let inštruktor.

Od maja 2023 svoje poklicno poslanstvo nadaljuje na Oddelku za anesteziologijo in intenzivno medicino operativnih strok v Splošni bolnišnici Celje.

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov celjske regije je 16. 5. 2023 podelilo srebrne znake za dolgoletne vidne prispevke na področju društvenega in strokovnega delovanja v zdravstveni in babiški negi v celjski regiji. Med prejemniki srebrnega znaka sta naši kolegici, mag. Hilda Maze, dipl. m. s., univ. dipl. org. dela, ter Apolonija Filipšek, v. m. s.

Mag. Hilda Maze, dipl. m. s., univ. dipl. org. dela, prejemnica srebrnega znaka DMSBZT Celje

Mag. Hilda Maze, dipl. m. s., univ. dipl. org. dela, je svojo poklicno pot pričela leta 1981, ko se je kot srednja medicinska sestra zaposlila v Splošni bolnišnici Celje na Oddelku za splošno in žilno kirurgijo. Ugotovila je, da pri delu s pacienti potrebuje še dodatno strokovno znanje, zato se je odločila za študij na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani in ga leta 1998 tudi zaključila. Njeno organiziranost in skrb za paciente ter za zaposlene je prepoznalo vodstvo oddelka in jo imenovalo za glavno medicinsko sestro oddelka. Oddelek za splošno in abdominalno kirurgijo je vodila štiri leta. Zaradi želje po dodatnih znanjih s področja vodenja je nadaljevala študij na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, ki ga je leta 2002 uspešno zaključila. Naslednje leto je prevzela vodenje referata za izobraževanje v Splošni bolnišnici Celje. Njene izjemne organizacijske sposobnosti so jo leta 2005 popeljale na mesto glavne medicinske sestre bolnišnice ter kasneje na mesto pomočnice direktorja za zdravstveno nego. Potrebe po dodatnem znanju iz kadrovskega managementa na tem delovnem mestu so jo vzpodbudile k vpisu na magistrski študij na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, kjer je leta 2008 magistrirala. Leta 2009 je tudi pridobila naziv SZK – Manager sistemov vodenja kakovosti.

Zdravstveno nego v Splošni bolnišnici Celje je vodila 15 let. Mag. Maze trdno stoji na realnih tleh, zaveda se, kakšna je umestitev zdravstvene nege v zdravstvenem sistemu in kaj zdravstvena nega strokovno in organizacijsko zmore. Razvoj stroke zdravstvene nege je vedno gradila na teh izhodiščih, sledila je aktualnim strokovnim smernicam ter v bolnišnici vzpostavila visoko raven kakovosti zdravstvene nege. Z načeli sodobnega vodenja in organizacije dela ter s sistematičnim vlaganjem v zaposlene je zdravstvena nega dobila prepoznavno mesto tako v bolnišnici, v celjskem ter v slovenskem prostoru.

Aktivno je sodelovala v izvršnem odboru Sekcije medicinskih sester v managementu, ki deluje v okviru Zbornice – Zveze. Je aktivna na raziskovalnem in publicističnem področju. Kot predavateljica je sodelovala na številnih kongresih s področja zdravstvene nege in managementa v zdravstvu. Osebna bibliografija mag. Maze je izredno bogata, saj vsebuje preko 100 bibliografskih enot – člankov, znanstvenih in strokovnih prispevkov, predavanj, učnega gradiva, sekundarnega avtorstva in recenzij.

Mag. Hilda Maze je aktivno sodelovala pri ustanovitvi Visoke zdravstvene šole v Celju in pomembno prispevala k njenemu razvoju ter preoblikovanju v Fakulteto za zdravstvene vede v Celju. Na fakulteti je kot višja predavateljica za predmetno področje Zdravstvena nega tudi dopolnilno zaposlena.

Splošna bolnišnica Celje je kot učna baza pripomogla k izobraževanju ter pridobivanju novih strokovnih kadrov zdravstvene nege za širše celjsko območje.

Mag. Hilda Maze je na področju izobraževanja, razvoja strokovnega kadra ter rasti stroke zdravstvene in babiške nege pustila izjemen pečat tako v Splošni bolnišnici Celje kot v celjskem in tudi v slovenskem prostoru.

Apolonija Filipšek, v. m. s., prejemnica srebrnega znaka DMSBZT Celje

Apolonija Filipšek, za vse nas Polona, je bila edinka, a se ji razvajenost ni prav nič poznala. Bila je odlična učenka. Na Višji zdravstveni šoli v Ljubljani je zaključila študij zdravstvene nege ter pridobila naziv višja medicinska sestra. Odlikovali sta jo pridnost in predanost študiju, zato so mnogi črpali znanje od nje. V Splošni bolnišnici Celje se je zaposlila 1. 7. 1982, in sicer na Travmatološkem oddelku. Vstopila je v travmatološko intenzivno nego in tam ostala do danes. Dvajset let je bila namestnica glavne medicinske sestre Travmatološkega oddelka.

Neskromno lahko napišemo, da je naša kolegica Polona Filipšek gradila zdravstveno nego kirurškega pacienta. Z bogatim strokovnim znanjem in veliko mero subtilnosti je znala voditi in usmerjati zdravstveno nego kirurškega bolnika. Strokovno znanje ob delu z najtežjimi travmatološkimi pacienti je dopolnjevala s kontinuiranim izobraževanjem, ki ga je predajala na mlajše sodelavce. Je zavzeta in požrtvovalna mentorica mlajšim generacijam. Je oseba, ki vidi in ima vizijo napredka zdravstvene nege in je nikoli ni bilo strah novitet in napredka. Zase pravi, da je njena družina na prvem mestu. Rada bere in se sprehaja, rada ima vikende, ko se otroka vračata domov in je v hiši zopet živ-žav.

Za Polono pravijo, da je stroga pri svojem delu, mi vsi pa smo zelo hvaležni, saj vemo, da so pacienti v dobri in strokovni oskrbi. Pa še nekaj, pod to strogostjo se skriva neskončno pošteno srce, ki je vedno pripravljeno pomagati. In to krasi samo velike, kar Polona zagotovo je!

Našima kolegicama, prejemnicama srebrnega znaka ter kolegu, prejemniku zlatega znaka, S PONOSOM ISKRENO ČESTITAMO!

Področje zdravstvene nege

Na podlagi Pravilnika o priznanjih, ki ga je sprejel direktor bolnišnice in je pričel veljati 11. 11. 2015, Komisija za priznanja Splošne bolnišnice Celje objavlja

Razpis za podelitev priznanj Splošne bolnišnice Celje za leto 2023

Komisija za priznanja Splošne bolnišnice Celje (v nadaljevanju: komisija) sprejema in obravnava predloge za naslednja priznanja Splošne bolnišnice Celje:

1. Plaketo

Plaketa je najvišje priznanje Splošne bolnišnice Celje, ki se lahko podeli za:

- izjemne delovne uspehe v strokovnem in izobraževalnem delu, ki so kot takšni prepoznani tudi v širši okolici in pomenijo povečanje strokovnega ugleda Splošne bolnišnice Celje;
- doseganje nadpovprečnih rezultatov dela in prizadevanj ter uspešno končane izjemno zahtevne projekte;
- prispevek k razvoju Splošne bolnišnice Celje ali
- rešitev premoženja ali človeškega življenja v primerih izrednih okoliščin.

2. Priznanje za posebne dosežke

Priznanje za posebne dosežke se podeli sodelavcem oz. posameznikom za:

- nadpovprečne dosežke na delovnem področju,
- uvedbo novih tehnologij, metod in oblik dela,
- delo na raziskovalnem področju,
- delo na izobraževalnem področju,
- delo na akademskem področju,
- izkazano humanost na delovnem mestu,
- izrazit prispevek pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov,
- izrazit prispevek pri gradnji pozitivne organizacijske kulture v bolnišnici.

V vseh primerih mora posameznik pri posebnih dosežkih izkazovati vidno vlogo Splošne bolnišnice Celje.

3. Priznanja za dolgoletno delo

Priznanje za dolgoletno delo se podeli za 30 ali več let dela v bolnišnici uslužbencem, ki izkazujejo posebne delovne uspehe, prizadevanja ali so uspešno končali projekte iz njihove pristojnosti.

4. Zahvala tretjim osebam / zahvala posameznikom in podjetjem, ki sodelujejo z bolnišnico

Zahvala se podeli zunanjim sodelavcem oziroma posameznikom, ki niso uslužbenci Splošne bolnišnice Celje, ter podjetjem za:

- dolgoletno sodelovanje na strokovnem področju,
- prispevek k razvoju Splošne bolnišnice Celje,
- izdatno materialno pomoč za bolnišnično dejavnost.

Predlog za podelitev priznanja lahko pri komisiji vložijo vsi uslužbenci Splošne bolnišnice Celje.

Postopek za podajo predlogov

1. Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati:

- a) ime in priimek zaposlenega oz. zunanjega sodelavca ali naziv podjetja, ki naj se mu priznanje podeli,
- b) delovno mesto zaposlenega,
- c) vrsto priznanja,
- d) obrazložitev, ki utemeljuje upravičenost kandidata za priznanje,
- e) potencialne priloge, ki potrjujejo dejstva v obrazložitvi.

Pisni predlog mora vsebovati datum predloga, ime in priimek predlagatelja in njegov podpis. Pisni predlog je popoln, če vsebuje vse zahtevane podatke in dokumente.

2. Predlagatelji pisne predloge pošljejo na naslov: Komisija za priznanja Splošne bolnišnice Celje, Tajništvo direktorja, Oblakova ulica 5, 3000 Celje, v zaprti kuverti z oznako »Razpis za podelitev priznanj Splošne bolnišnice Celje za leto 2023« in na e-naslov: priznanja.sbcelje@sb-celje.si .

3. Rok za oddajo pisnih predlogov je do vključno 2. oktober 2023.

4. Komisija bo obravnavala le pravočasno prispele predloge. Prispele predloge za priznanja lahko komisija po lastni presoji prekvalificira.

5. Komisija bo po obravnavi predlogov direktorju izdala poročilo o obravnavi in predlog sklepa o dodelitvi priznanj z utemeljitvijo. Prejemniki plaket in zahval tretjim osebam bodo priznanja predvidoma prejeli na prireditvi v mesecu decembru.

6. Imena prejemnikov priznanj bodo objavljena na uradni spletni strani bolnišnice, na intranetni strani bolnišnice in v internem glasilu Monitor.

Splošna bolnišnica Celje
Komisija za priznanja

KULTURA ORGANIZACIJE – Z NASMEHOM V SLUŽBO :)

81.396 ur. Toliko ur življenja nas večina preživi v službi. Edino, za kar porabimo več časa, je spanje. In če toliko časa preživimo v službi, kako poteka življenje v službi? Po zadnji raziskavi State of the Global Workplace: 2022 Report, ne dobro. Raziskava ugotavlja, da je 60 % zaposlenih nezadovoljnih, 19 % zaposlenih pa nesrečnih. Pa je v resnici tako slabo?

Ameriški stand-up komik, satirik in pisec George Carlin se je nekoč pošalil: »Oh, sovražiš svoje delo? Zakaj nisi rekel? Za to obstaja podporna skupina. Imenuje se EVE-RYBODY in srečuje se v baru«.

Temelj dobre organizacijske kulture predstavlja jasna vizija, kam želimo popeljati organizacijo. Naša bolnišnica je leta 2019 sprejela vizijo, kam želimo do leta 2025. Vendar pa nas je epidemija covid-19 pri napredovanju malce ustavila. V letošnjem letu je zagotovo čas, da vizijo dopolnimo in delno prilagodimo, predvsem pa, da vsi skupaj pričnemo graditi pozitivno organizacijsko kulturo.

Pozitivna organizacijska kultura predstavlja odličen način, kako pritegniti zaposlene; tiste, ki bodo o delovnem okolju razmišljali kot o svojem domu, ne samo kot o odskočni deski. Naj bo pozitiven odnos, prijazen nasmeh in optimizem naš vsakdan. Pozitivna organizacijska kul-

tura je koristna tudi pri krepitvi lojalnosti zaposlenih, saj pomaga zadržati najboljše ljudi. V organizacijah s pozitivno kulturo bodo zaposleni bolje delovali kot ekipa. Med seboj bodo povezani in zavzeti. Pozitivna organizacijska kultura ne pozna obrekovanja in govoric. Zaposlene spodbuja, da se med seboj odkrito pogovarjajo. Povezana je tudi z visoko stopnjo produktivnosti. Zaposleni so bolj motivirani in predani delodajalcu, ki vlaga v njihovo dobro počutje in srečo. Če delajo v pozitivnem okolju, se počutijo bolj srečne in bolj uživajo v svojem delu. Pozitivna kultura znatno prispeva tudi k zmanjšanju stresa na delovnem mestu. To vpliva na celotno zdravstveno stanje zaposlenih in organizacije. Pri pozitivni kulturi ne kričimo in kričanja ne toleriramo ne glede na položaj v podjetju ali vzrok – saj veste: slab dan, pritisk, polna luna, ... in če vrata zaloputnejo, zaloputnejo zaradi prepaha. Na glas pa lahko zakričimo samo takrat, ko je treba koga pohvaliti. Hvaliti pa je treba zelo pogosto.

Zavedamo se, da je treba pričeti z majhnimi koraki. Začnimo torej z nasmehom in pozdravom. Ker:

- je vljudno in prijazno, tako kot hvala, prosim in na zdravje,
- pozdravi gradijo boljše medsebojne odnose in utrjujejo vezi,
- ljudje različnih slojev si postanemo bolj enaki,
- pozdrav nič ne stane, ne boli in ne vzame veliko časa,
- pozdrav marsikoga razveseli in ga predrami iz čustvene otopelosti.

Naj bo nasmeh na obrazu cel dan. »Ljudje redko uspejo, če se ne zabavajo pri tem, kar počnejo« (Dale Carnegie).

*Andrejka Presker Hudernik, univ. dipl. prav.
Splošno kadrovske pravni sektor*

Delovni jubileji od januarja do marca 2023

10 LET

1. Lea Bobek, Ginekološko-porodniški oddelek
2. Maja Brečko, Nevrološki oddelek
3. Borut Čretnik, Radiološki oddelek
4. Vesna Grivc, Oddelek za medicinsko rehabilitacijo
5. Boštjan Kapus, Oddelek za medicinsko rehabilitacijo
6. Tamara Lapan, Nevrološki oddelek
7. Dominika Ošlak, Otroški oddelek

20 LET

1. Biljana Berendika, Ginekološko-porodniški oddelek
2. Matej Gajšek, Urgentni center
3. Anita Grobelnik Komes, Odsek za intenzivno terapijo operativnih strok
4. Tadeja Novak, Odsek za intenzivno terapijo operativnih strok
5. Katja Vodišek, Očesni oddelek
6. Barbara Weber, Kardiološki oddelek

30 LET

1. Suzana Ambrož, Služba za razvoj kadrov, izobraževanje in specializacije
2. Matej Marinšek, Kardiološki oddelek

40 LET

1. Irma Cigler Mastnak, Oddelek za medicinsko rehabilitacijo

Vsem jubilentom čestitamo!

ZAKLJUČENI ŠTUDIJI ZAPOSLENIH

- Katarina Meštrović Popović, dr. med., je 4. 5. 2023 zaključila podiplomski doktorski študij na Medicinski fakulteti Maribor in pridobila znanstveni naslov »doktorica znanosti s področja biomedicinske tehnologije«

Iskrene čestitke!

Nekaj misli...

*Življenje je lepo, zato karkoli se ti zgodi, nikoli ne pozabi živeti!
Živeti je ena najbolj redkih stvari na tem svetu, saj večina ljudi samo obstaja.*

Marcus Aurelius

Izjemnih stvari v poslu nikoli ne naredi ena oseba, ampak jo naredi skupina ljudi.

Steve Jobs

*Zaposlovanje talentiranih zaposlenih je precej preprosto.
Usposobiti jih, da sodelujejo kot ekipa, je umetnost.*

Neznan avtor

Naše odnose z drugimi izboljšamo tisti trenutek, ko kritiko zamenjamo z razumevanjem in podporo.

Joyce Meyer

*Če hočeš hiteti, pojdi sam,
če hočeš priti daleč, pojdi v skupini.*

Afriški pregovor

BELEŽENJE IZRABE DELOVNEGA ČASA

V začetku maja je bil v uradnem listu objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ki se prične uporabljati z 20. novembrom 2023.

Na področju beleženja izrabe delovnega časa so prvič po letu 2006 sprejete spremembe, ki naslavljajo pomanjkljivosti in težave, zaznane pri izvajanju zakona v praksi. Pobudo za spremembo je namreč dal Inšpektorat Republike Slovenije za delo z namenom ustrežnejšega izvajanja zakonodaje na področju delovnega časa, odmorov in počitkov ter hkrati tudi učinkovitejšega nadzora nad tem področjem.

Bistvene novosti na področju evidentiranja delovnega časa zajemajo:

- spremembo opredelitve razmerja, za katero je treba voditi evidenco o izrabi delovnega časa – kdo vse velja za delavce pri delodajalcu oziroma za katere delavce se delodajalec šteje za delodajalca;
- dopolnitev obsega podatkov, ki jih je treba vpisovati v evidenco o **izrabi delovnega časa** – **v evidenco o izrabi delovnega časa** bo treba po novem vpisovati tudi podatek o času prihoda delavca na delo in odhoda delavca z dela, izrabi in obsegu izrabe odmora med delovnim časom, o opravljenih urah v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, opravljenih urah v neenakomerno razporejenem delovnem času in začasno prerazporejenem delovnem času ter seštevek ur za daljše obdobje;
- obveznost delodajalca, da delavca pisno obvesti o podatkih iz evidence o izrabi delovnega časa za pretekli mesec do konca plačilnega dne ter pravica delavca, da od delodajalca enkrat tedensko zahteva, da ga pisno seznani s podatki iz evidence o izrabi delovnega časa;
- obvezno uvedbo elektronskega načina vodenja evidence o izrabi delovnega časa za delodajalce, ki jim

bo izrečena globa zaradi kršitev določb delovnega časa po Zakonu o delovnih razmerjih ali zaradi vodenja evidenc po Zakonu o evidencah na področju dela in socialne varnosti;

- obveznost delodajalca, da na sedežu oziroma na kraju opravljanja dela hrani evidenco o izrabi delovnega časa, in da na sedežu oziroma na kraju opravljanja dela hrani vso delovnopravno dokumentacijo, na podlagi katere se vpisujejo podatki v evidenco;
- možnost, da predlog za obveznost vodenja evidence o izrabi delovnega časa podajo delavci (preko sindikata pri delodajalcu, sveta delavca ali delavskega zaupnika) – če delodajalec predlog zavrne, mora svojo odločitev pisno utemeljiti, o zavrnitvi predloga pa hkrati obvestiti tudi inšpektorat, ter
- redefinicijo prekrškov in novo določitev višine glob za prekrške.

V naslednjih mesecih bomo aktivno pristopili k iskanju rešitve za evidentiranje izrabe in obsega izrabe odmora med delovnim časom, kjer nas čaka velik izziv – na kakšen način vpeljati evidentiranje odmora za malico, da bo le ta enostaven in prijazen do zaposlenih.

*Andrejka Presker Hudernik, univ. dipl. prav.
Splošno kadrovsko pravni sektor*

NOTRANJE PRESOJE V LETU 2023

Notranje presoje so del rednih aktivnosti bolnišnice za spremljanje in ovrednotenje storitev in procesov, ki se izvajajo v Splošni bolnišnici Celje, v skladu s standardom 4.7. AACI. To vrednotenje vključuje spremljanje in merjenje na podlagi vrednosti kazalnikov kakovosti in vključuje vse procese kliničnih, podpornih, nekliničnih in pogodbenih storitev. Spremljanje vključuje analizo podatkov, povezanih s temi procesi. Te podatke je treba zbirati na podlagi časovno načrtovanih notranjih presoj znotraj vsakega oddelka ali storitve v časovnih presledkih, ki ne smejo preseči enega leta.

Notranje presoje izvajajo notranji presojevalci, ki so za notranjo presojno usposobljeni strokovnjaki bolnišnice z različnih delovnih področij, vključeni so zdravniki ter vsi profili zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter poklicnih skupin nezdravstvenih delavcev, vključno z vsemi zaposlenimi v Službi za kakovost. Notranjo presojno mora izvajati oseba ali osebe, ki ne delajo na oddelku ali v službi, ki je predmet presoje, saj je to pogoj za zagotavljanje potrebne objektivnosti in nepristranosti. Pri izvajanju notranje presoje morajo sodelovati skrbniki dokumentov, s katerimi so urejeni procesi, ki so predmet notranje presoje, saj le-ti lahko dajo relevantne informacije o izvajanju procesov.

Načrt notranjih presoj vsako leto pripravi Služba za kakovost, obravnava in sprejme pa ga Odbor za kakovost. Izvajanje notranjih presoj je obsežen proces, ki je glede na število notranjih presojevalcev v bolnišnici in njihovo razpoložljivost

časovno razporejen na pomladno in jesensko obdobje. Notranji presojevalci so torej naši zaposleni, ki opravljajo delo na svojem strokovnem delovnem področju, dodatno pa se v skladu s potrebami in možnostmi osnovnega delovnega procesa, v katerem opravljajo svoje delo, vključujejo v izvajanje notranjih presoj. V zadnjih nekaj letih se pri izvajanju notranjih presoj, tako kot tudi pri izvajanju naše redne dejavnosti, srečujemo s kadrovskimi težavami. Kljub temu, da smo v bolnišnici pred leti usposobili večje število notranjih presojevalcev, pri načrtovanju notranjih presoj ugotovljamo, da razpoložljivih presojevalcev nimamo dovolj, in da pri izvedbi sodeluje zelo omejeno število notranjih presojevalcev. Težava je tudi pri zagotavljanju prisotnosti skrbnikov procesov, razlogi so enaki kot pri presojevalcih. Takšna situacija moti delovni proces notranjih presoj, glede na pomanjkanje sodelovanja zaposlenih iz ključnih poklicnih skupin pa ga tudi slabi. Samo ustrezno izveden postopek notranje presoje, pri katerem sodelujejo ustrezni strokovnjaki, lahko prinese verodostojne ugotovitve ter s strokovno pravilno usmerjenimi in izvedenimi ukrepi vodi k višji kakovosti procesov in storitev. Verjetno se vsi strinjamo, da lahko procese zdravstvene dejavnosti ustrezno spremljajo, vrednotijo in ocenjujejo le zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci, zato potrebujemo njihovo sodelovanje. Zaposleni v Službi za kakovost in ostalih strokovnih službah smo jim lahko le v podporo in pomoč.

Termini izvajanja notranjih presoj

so vnaprej načrtovani in v okviru sprejetega načrta notranjih presoj usklajeni med presojevalci in preso-janci. Ena notranja presoja traja največ dve uri in pol (odvisno od števila procesov, ki so predmet presoje), v to pa ni vštet čas priprave na presojno, ki obsega pregled dokumentov, pripravo ustreznih vprašanj za preso-jance ter čas za izdelavo zapisnika po končani notranji presoji, ki ga eden izmed članov komisije za notranjo presojno izdelava na vnaprej pripravljenem obrazcu, tako da vpiše ključne ugotovitve presojevalcev, predlagane ukrepe ter roke in odgovorne osebe za njihovo izvršitev. Ocenjujemo, da je za izvedbo vseh aktivnosti v zvezi z izvedbo ene notranje presoje potrebno največ pet ur in pol dela posameznega notranjega presojevalca, za člane komisije, ki ne pišejo zapisnika, pa nekoliko manj. Ob ustreznem načrtovanju in uskladitvi terminov notranje presoje med notranjimi presojevalci in preso-janci takšen obseg dela ne bi smel predstavljati ovire za sodelovanje.

Za odpravo težav smo v maju 2023 izvedli interno strokovno usposabljanje za novo skupino notranjih presojevalcev, ki bodo že v juniju 2023 lahko sodelovali pri izvajanju notranjih presoj. Vse notranje presojevalce vabimo, da se aktivno udeležijo načrtovanih notranjih presoj.

*Damjana Medved Arbeiter,
univ. dipl. prav.
Služba za organizacijo*

JEZIKOVNI KOTIČEK - VRŠILEC DOLŽNOSTI

Pred časom sem prejela nekaj vprašanj o pisanju okrajšave za naziv »vršilec dolžnosti«, in sicer v zvezi z začetnico in presledki.

Okrajšavo za naziv »vršilec dolžnosti« (v. d.) v pravopisnem smislu obravnavamo kot vsako drugo okrajšavo za različne nazive (dr., prof., g., ga., ...), se pravi, da jo pišemo z malo začetnico, razen v primerih, ko je na začetku stavka.

Janez Novak, v. d. državnega sekretarja, je sklical sestanek v petek ob 12. uri.

V. d. državnega sekretarja, Janez Novak, je sklical sestanek v petek ob 12. uri.

Ker gre za okrajšavo dveh besed, je vmesni presledek seveda obvezen. Ena najpogostejših napak, ki jo zasledimo pri pisanju te okrajšave, je neupoštevanje pravilnega sklona samostalnika, ki sledi okrajšavi, kar je posledica uporabe v pogovornem jeziku, ko najpogosteje

rečemo, da je »Janez vd direktor«. Ne samo sklon, upoštevati je treba tudi spol. Torej:

Janez je v. d. direktorja;

Marija je v. d. direktorice.

Težave okrajšava povzroča tudi pri uradnih dopisih v glavi ali v zaključnem pozdravu. Pri tem pa si moramo samo priklicati v spomin pravilo, da se v slovenskem pravopisu glava dopisa pojmuje kot en stavek, torej če je okrajšava na začetku, jo pišemo z veliko, sicer pa ne.

V. d. direktorja Mladinske knjige

Janez Novak

Janez Novak

v. d. direktorja Mladinske knjige

*Janja Korošec, prof.
Medicinska knjižnica*

4. JUNIJ, DAN SLOVENSKEGA KRVODAJALSTVA: HVALA ZA 70 LET PLEMENITIH DEJANJ!

Letos obeležujemo 70 let prostovoljnega in organiziranega krvodajalstva v Sloveniji. Ob 4. juniju, dnevu slovenskega krvodajalstva, se partnerji krvodajalske iniciative »Daruj energijo za življenje«, v kateri že 13. leto združujejo energijo *Zavod RS za transfuzijsko medicino, Rdeči križ Slovenije in Petrol*, zahvaljujejo vsem krvodajalcem in krvodajalkam. Ponosni smo lahko na veliko družino srčnih ljudi, ki z darovanjem krvi pomagajo pri zdravljenju bolnikov in omogočajo, da številna življenja tečejo dalje.

PREVENTIVNE INFORMATIVNE STOJNICE

Po razmeroma dolgem obdobju zaprtosti bolnišnice zaradi slabe epidemiološke situacije smo letos ponovno začeli z organizacijo informativnih stojnic, namenjenih informiranju ljudi o posameznih obolenjih in načinih njihovega zdravljenja, predvsem pa ozaveščanju o dejavnih tveganja in s tem o načinih preventivnega delovanja.

V začetku maja smo v avli bolnišnične poliklinike pripravili dva dogodka.

Evropski dan ozaveščanja o srčnem popuščanju

Srčno popuščanje je bolezensko stanje, pri katerem srce ni več sposobno prečrpati dovolj krvi v krvni obtok, da bi zadovoljila potrebe vseh organov. Takrat se v telesu aktivirajo številni mehanizmi, bolniki pa navajajo dokaj značilne težave. Poznamo več bolezni, ki lahko srce tako poškodujejo, da prične popuščati. Osnovna bolezen in srčno popuščanje je tre-

ba zdraviti, predvsem pa pri zdravih iskati in urejati dejavnike tveganja, da do nastanka bolezni ne pride. Cilji dogodka so bili zato ozaveščanje javnosti o pomenu zgodnjega prepoznavanja in ustrezne obravnave srčnega popuščanja, izmenjava izkušenj ter povezovanje med zdravstvenimi delavci in bolniki.

Obsežen program, ki so ga pripravili sodelavci Kardiološkega oddelka,

se je odvijal v avli, v ambulanti za kardiološko rehabilitacijo in v predavalnici.

V avli je bila informativna stojnica, na kateri je bilo moč dobiti želene informacije o srčnem popuščanju in podpornih skupinah v naši regiji. Medicinske sestre so opravljale tudi presejalno merjenje krvnega tlaka in krvnega sladkorja.

V predavalnici pa je potekala Mala šola kardiologije za paciente, za katero so strokovnjaki s področja bolezni srca osvetlili različne vidike srčnega popuščanja, ishemične bolezni srca in motenj ritma. Predstavili so njihove vzroke, simptome, zdravljenje in preventivo. Obiskovalci so ob tej priložnosti lahko pogledali tudi v ambulanto za kardiološko rehabilitacijo, kjer jim je ekipa predstavila način delovanja in rezultate programa, ki ga že dobra tri leta izvajamo tudi v naši bolnišnici.

Zanimanje za predavanja in ostale aktivnosti je bilo resnično zelo veliko.

Evropski mesec možganov in ozaveščanje o možganski kapi

V mesecu, posvečenem možganom, so se sodelavci z Nevrološkega oddelka odločili, da znova opozorijo na preventivo, zdrav življenjski slog, gibanje in prehrano, s katerimi bomo preprečili nastanek debelosti, diabetesa ter vplivali na nastanek arterijske hipertenzije in povišanje vrednosti maščob v krvi. Možganska kap je namreč v veliki meri posledica dolgotrajnega vpliva vseh teh dejavnikov na naše telo.

Na informativni stojnici je bil zno-va poudarek na akronimu »GROM« (govor, roka, obraz, minuta), ki opisuje tri poglavitne simptome ob nastopu možganske kapi in kar najkrajši čas, ki je potreben pri njeni obravnavi.

V zadnjih 20 letih so se zaradi napredka medicine odprle številne nove možnosti zdravljenja. Možganska kap je postala urgentno stanje, ki ga obravnava visoko specializiran zdravstveni tim vaskularnih nevrologov. V Splošni bolnišnici Celje imamo na Nevrološkem oddelku Enoto za možgansko kap z 12 bolniškimi posteljami, v kateri uspešno zdravimo bolnike s to patologijo s področja širše regije.

Po pojavu simptomov možganske kapi je ključno, da bolniki ali svojci

kar najhitreje pokličejo reševalno službo in tako omogočijo hitro akcijo, kajti »čas so možgani«. Po zaprtju možganske žile je sprva – po nekaj minutah – področje nepopravljivo okvarjenih možganov razmeroma majhno, vendar se hitro povečuje. K sreči imamo sedaj na voljo zdravljenje z raztapljanjem krvnega strdka – trombolizo in mehansko odstranjevanje strdka iz žile, ki omogočata odpravo nevroloških simptomov in s tem trajne invalidnosti pri številnih pacientih. Bolnik mora dobiti trombolizo največ 4,5 h po začetku simptomov, kasneje je okvara možganov že nepovratna. Kratko časovno okno predstavlja nevrologom velik izziv za organizacijo oskrbe teh bolnikov. Pri odločitvah glede trombolize jim pomagajo najsodobnejše metode računalniške tomografije,

računalniško tomografske angiografije in računalniške tomografije pretoka krvi ter sodelovanje z nevroradiologi.

Prav tako je danes v Slovenji bolnikom na voljo mehansko odstranjevanje krvnih strdkov, ki ga trenutno opravljata dva centra, UKC Ljubljana in UKC Maribor. Bolnike iz celjske regije po uspešni diagnostiki in trombolitičnem zdravljenju za to vrsto zdravljenja premeščamo v UKC Ljubljana. Letošnja otvoritev novega heliporta v SB Celje je postala za nevrologe nenadomestljiva rešitev pri ureditvi sekundarnih prevozov za bolnike z možgansko kapjo, ki potrebujejo mehansko rekanalizacijo, saj je helikopterska premestitev bolnika časovno krajša in logistično bolj enostavna kot premestitev z nujnim reševalnim vozilom. Za naše bolnike to pomeni hitrejši dostop do rekanalizacije zaprtih žil in večjo možnost za popolno ozdravitev, saj zamujenega časa ni mogoče nadomestiti in možganska okvara pri bolniku ostane za vse življenje.

Preventivne aktivnosti so odlična priložnost za širjenje znanja in utrjevanje zavedanja, da je v primeru možganske kapi čas izredno pomemben dejavnik pri reševanju življenja in njegove kakovosti.

*Danijela Gorišek, univ. dipl. ekon.
Služba za stike z javnostjo in protokol*

BITRIADA URGENTNIH STANJ

V SB Celje pripravljamo nova strokovna izobraževanja iz urgentnih stanj, poimenovana Bitriada urgentnih stanj. Na njih bodo v dveh blokih po tri predavanja predstavljene teme urgentnih stanj različnih področij medicine. Premierna, junijska bitriada bo posvečena urgentnim stanjem v nevrologiji, in sicer:

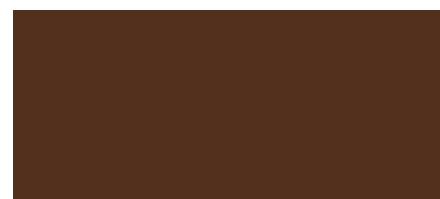
- ishemični možganski kapi,
- intracerebralni in subarahnoidalni krvavitvi,

- akutno nastali tetraparezi,
- epileptičnemu statusu,
- nevarnim glavobolom in
- oskrbi pacienta s poškodbo glave v zunajbolnišničnem okolju.

Predavanja so namenjena vsem zaposlenim v medicini in zdravstveni negi v bolnišnici kot zunaj nje, ki se lahko s takšnimi stanji srečujejo na svojih delovnih mestih. Ovrednotena bodo s kreditnimi točkami Zdravniške zbornice Slovenije ter

Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije.

Bitriada urgentnih stanj bo potekala vsaka dva meseca, letos poleg junija še septembra in novembra.

Splošna bolnišnica Celje
Predani življenju

BITRIADA URGENTNIH STANJ

URGENTNA STANJA V NEVROLOGIJI

9. JUNIJ 2023 V PREDAVALNICI SB CELJE

Predavanje bo s strani Zdravniške zbornice Slovenije in Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije ovrednoteno s kreditnimi točkami. Prijave so odprte tudi za zunanje slušatelje.

DAN ZDRAVJA 2023

V Mestni občini Celje vsako leto ob svetovnem dnevu zdravja, ki ga obeležujemo 7. aprila, potekajo številne aktivnosti, namenjene osveščanju javnosti o pomenu zdravega življenja. V vrsti prireditev po množičnosti in raznolikosti sodelujočih izstopa vsakoletna osrednja prireditev v središču Celja. Na njej se običajno zberejo razne vladne in nevladne organizacije, društva in posamezniki, katerih delovanje je kakorkoli povezano z zdravjem.

Potem, ko je bil prvi razpisani termin sredi aprila zaradi kislega vremena prestavljen, je bila v začetku maja kljub slabim vremenskim obetom prireditev izpeljana in na njej je, tako kot vedno, sodelovala tudi naša bolnišnica. Tri teme smo tokrat ponudili obiskovalcem, ki so se ustavili na našem razstavnem mestu. Fizioterapevki Oddelka za medicinsko rehabilitacijo sta pripravili obsežno

gradivo o tem, kako s pravilnim izvajanjem vsakodnevni opravil ter telovadbo ohraniti zdravo hrbtenico. Medicinski sestri Nevrološkega oddelka sta bili oboroženi s številnimi in različnim starostim prilagojenimi informacijami o multipli sklerozi, reševalca iz našega Urgentnega centra pa sta številne pritegnila k prikazu temeljnih postopkov oživljanja ter preizkušnji mobilizacije na nosilih.

Kljub slabim vremenskim obetom je v drugo posijalo sonce in vrvež na mestnih ulicah je bil velik, vzdušje pa prijetno in posvečeno številnim različnim temam, ki večajo kakovost življenja in s tem izboljšujejo naše zdravje.

*Danijela Gorišek, univ. dipl. ekon.
Služba za stike z javnostjo in protokol*

NAGRADNA KRIŽANKA

	MANJŠA RESTAVRACIJA	ŠVEDSKO ZIMSKO ŠPORTNO SREDIŠČE	TAJENJE	MIŠA NOVAK	OSTRIVEC	ITALIJAN. FILMSKI IGRALEK (FRANCO)		BELA, LAHKO TALJIVA KOVINA, KOSITER	JUNAKINJA MIRE MIHELIČ V ROMANU APRIL	RIHARD JAKOPIČ	NAŠ RADIJEC (ANDREJ)	UVOZ, IMPORT	NAMERNO PRIKRITO UNIČEVALNO DEJANJE
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	PREBIVALKE IRANA EROSOV SPREMLJEVALEC						PRVA GRŠKA ČRKA	IZRAŽENO MNENJE	2			3	
LITERARNA RAZPRAVA O KAKEM KULTUR. PROBLEMU		9		URARSKA DELAVNICA						JADRANSKI OTOK	NAŠ PISATELJ (FRANCE)		
RENATA TEBALDI			MESTO V SEV. MAKEDONIJI				4	... IN KATODA		ILUSTRATOR KOS	NAŠA PEVKA (DAMJANA)	11	
MOČEN TROPSKI VIHAR			UDAREC PRI BOKSU		IGRALKA FURLAN, HČI MIŠE MOLK	BIČKAR							
TRENJE		8	PALMI PODOBNA RASTLINA			NEKDANJI VOJAK S S KOPJEM		NAŠ PEVEC (MARIJAN) PIKAJOČA ŽUŽELKA					
POMOČ: APSIDA FLAGELAT KUŠET TUPAJA	KROV	OMETALO					REGIMENT				JONAŠ ŽNIDARŠIČ		
IGRALKA PAVČEK		DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO			POLKROŽNI ZAKLJUČEK CERKVE		RAHLA, MEDLA SVETLOBA				PLADENJ		
GLAS OB PLOSKEM UDARCU, TLESKANJE					LEŽALNI VAGON						ČAJ PO ANGLEŠKO		
ROWAN ATKINSON		VEVERICI PODOBNA ŽIVAL				CMERAVKA KOVINSKO	5			UDAREC, STREL	AMERIŠKA PEVKA DEL REY		
BOSANSKI RAPER MAAJKA		13	NALEZ-LJIVO VNETJE KOŽE		TITAN		ŽIVAL S ČLENASTIM TELESOM	KSERO-GRAF					ČISTOČA
KDOR IMA HISTERIJO								REŠEVALNE SANI			ADI SMOLAR	10	
PROTI-STRUP								SILOVIT POJAV BOLEZNI	7	VRTLNA KOLIČINA ATOMOV	AVTOR VIZ		
						JAKOBOV BRAT DVOJČEK, EDOM			12		IGRALKA GARDNER		
						RICHARD BURTON		IZTEGLJAJ			KNJIŽNA SOVICA	6	
						SKLADIŠČE OROŽJA IN VOJAŠKE OPREME				1			
						LUKNJICA Z LEČO V VRATIH							
						ENOPROSTOREC ZNAMKE VOLKSWAGEN							71

Nagrada: Torta po izbiri iz bolnišnične slaščičarne.

Geslo, ki je rešitev križanke, sestavite iz črk v okencih, označenih s številkami.

Izpisano geslo pošljite v tajništvo direktorja s pripisom »Nagrada križanka«. Geslu pripišite ime in priimek ter oddelek ali službo, v kateri ste zaposleni. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo na ta naslov prispele do petka, 30. junija 2023. Kupon za dvig nagrade bomo dobitniku poslali po pošti, njegovo ime pa objavili v naslednjem Monitorju. Žreb 70. nagradne križanke v decembrskem Monitorju.

V uredništvu Monitorja smo prejeli 85 pravih rešitev. Rešitev nagradne križanke: POMLAD JE IZVIR LJUBEZNI ZA ŽEJNO ZIMO. Izžrebana nagrajenka je **gospa Sabina Šelekar iz Vložišča**.

Čestitamo! Bon, s katerim bo v bolnišnični slaščičarni naročila in prevzela nagrado, ji bomo poslali po pošti. Vse pa ponovno vabimo k sodelovanju.

Uredniški odbor

